

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 ct., pocztą 7 ct.
Biuro Redakcyi i Administracyi Ul. Czarneckiego 18.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct.
W miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, dwuletni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct. drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, dnia 22. stycznia.

Dopiero z telegraficznych streszczeń znane są nam w chwili, gdy to piszemy, memoriały usprawiedliwiające nieobecność obu frakcyi czeskich deputowanych Rady państwa. Różnica jest wcale dobitną i ważną a śmiało z niej wnosić można, że młodoczesy deputowani niezrażeni niepowodzeniami politycznymi idą dalej tą samą drogą, która zawiadła ich już do sali sejmowej a w krótkie zawiesić musi do sali obrad izby deputowanych. Przypatrzmy się tylko bliżej tej różnicy. Staroczeski memoriał odmawia konstytucyi prawnej podstawy a tem zagradza sobie raz na zawsze wstęp do parlamentu. Choćby kiedyś skład tego parlamentu tak się zmienił, że głośne artykuły zasadnicze sejmiku czeskiego mogłyby w nim liczyć na większość głosów, to jeszcze i wtedy dr. Rieger i Zeithammer musieliby stronić od niego, bo instytucja prawodawcza niemająca prawnej podstawy nie może w sposób prawomocny wydawać uchwał przekształcających państwo. Dalsze uwagi memoriału, że posłowie staroczesy są majoryzowani, nie przynosi zaszczytu jej autorom. Argument ten bowiem jest najpierw błahym w obec powyższego zasadniczego oświadczenia a powtórne majoryzowanie nie może być słuszną podstawą sessyi parlamentarnej, bo w takim razie parlamentaryzm na całej kuli ziemskiej stałby się niemożliwym. Wszędzie i zawsze większość ma prawa oparte na faktycznej przewadze a tylko takt parlamentarny i względy polityczne rozstrzygają, w jaki sposób i w jakich rozmiarach prawa te mają być wyzyskiwane. Całkiem inaczej przedstawia się pismo trzech młodoczeskich deputowanych. Niema w niem mowy ani o legalności istniejącej konstytucyi ani o majoryzowaniu mniejszości parlamentarnej. Deputowani ci oświadczają wprost, że dopiero wtedy przybędą do Rady państwa, gdy za tem oświadczy się większość zeskich posłów. Oświadczenie jest jasne

i chyba tylko brak odwagi cywilnej można by zarzucić jego autorom. Kiedy spełni się warunek powyższy, tego nie wiedzą sami deputowani młodoczesy. Ale że jest on możliwym do wykonania, że nawet obecny przewrót opinii w czeskich kołach politycznych wróży mu bliskie ziszczenie, to po ostatnich wyborach nie jest nawet dla dr. Riegera błahem przypuszczeniem.

Dzienniki węgierskie zapowiadają zaraz na początku rozpraw budżetowych wielką, programową mowę barona Sennyeya. Czas już najwyższy, ażeby baron Sennyey wystąpił z taką mową, bo dotąd przynajmniej nikt nie potrafiłby dokładnie określić jego programu. Br. Sennyeyowi całkiem słuszenie wytykano, że ile razy konstytucja polityczna dawała mu sposobność opanowania władzy, zastanawiał się zawsze uwagą, że jeszcze nie przyszła pora na jego rządy. Kiedyż to się stanie? — pytało zewsząd, a z wyjątkiem samego barona nikt nie mógł odpowiedzieć na to pytanie, bo nikt nie wie dotąd, jakimi środkami i drogami zamierza on podnieść Węgry z dzisiejszego przesilenia. Baron Sennyey naraziłby się w krótkie na formalną śmieszność i pozbawiłby się nadziei panowania, jeżeliby teraz przynajmniej nie wyjaśnił swojego stanowiska tajemniczego. Dzisiejsze położenie polityczne Węgier jest takim, że każdy wyższy i samodzielnym umysł ma rozległe pola do popisu i zdobycia sobie zaszczytnego stanowiska. Cóż dopiero mówić o takim baronie Sennyeyu, który nigdy nie przestał być uważany za powagę i znakomitość parlamentarną.

Bawarscy posłowie parlamentu niemieckiego postawili wniosek, ażeby ustawa o małżeństwie cywilnem zaczęła obowiązywać już od 1. października 1875 a nie jak postanawia projekt rządowy od 1. stycznia 1876. Na trzymiesięcznem przyspieszeniu instytucji małżeństwa cywilnego nie zależy tak wiele posłom bawarskim. Jest inny głębszy i ciekawy powód polityczny tego wniosku. W Bawarii istnieje jak wiadomo równowaga pomiędzy stronnictwem liberalnem a przeciwnem, tak zwanych pa-

tryotów. Z tego powodu często uchwały parlamentu bawarskiego zawisły od przypadku, bo nieobecność kilku posłów z jednej strony wystarczyła do zgłoszenia rządowi niespodzianki. Stronnictwo liberalne ma dotąd w normalnym stanie rzeczy małą przewagę, ale przy nowych wyborach ministerstwa bardzo łatwo znaleźć się może w mniejszości. Otóż obawa, ażeby przy wyborach nie zwyciężyło stronnictwo antiliberalne, co by wywołało zmianę gabinetu w takim samym kierunku, skłoniła posłów bawarskich do postawienia powyższego wniosku. Gabinet dzisiejszy wydałby w razie przyjęcia tego wniosku instrukcje wykonawcze, od których zawiśł los każdej ustawy, a zwłaszcza takiej, jak ustawa o małżeństwie cywilnem. Stronnictwo liberalne parlamentu niemieckiego nie podziela tej obawy, i dla tego nie przypisuje wielkiej wagi bawarskiej poprawce.

Przedwczesną była wiadomość telegraficzna, że ustąpienie tureckiego ministra spraw zagranicznych Aarifi haszy, usuwa wszelkie niebezpieczeństwo grożące pokojowi na Wschodzie z powodu sprawy podgorzyckiej. Nie wiadomo jeszcze, kto będzie następcą Aarifi haszy, nie wiadomo nawet, czy dymisya tego ministra jest faktem niezachwianym. Zresztą mocarstwa europejskie wcale się tem nie uspokoiły i pospieszyły z przedstawieniami usmierzającymi drażliwość obu stron. Przed zjazdem monarchów w Berlinie, sprawa podgorzycka już dziś możeby była zawiązką lawiny wojennej na Wschodzie, a dziś, tak się stosunki zmieniały na korzyść pokoju, że nikt nawet nie liczy się na prawdę z podobnem niebezpieczeństwem. Ale otucha pokojowa tylko do pewnego stopnia jest usprawiedliwioną, bo w sprawie podgorzyckiej odgrywają główną rolę nie tylko same rzeczy, lecz także długie i zasadnicze spory o stanowisko Czarnogóry wobec Turcyi. Małe to państewko dotąd nie może się poszczycić powszechnie uznaną samoistością polityczną, bo Turcyja ciągle rości sobie prawa do rozległego zwierzchnictwa nad niem a Turcy uważają wszelki opór zbrojny Czarno-

górców za karygodną zuchwałość buntowniczą. Ztąd też powstało żądanie Turcyi, ażeby książę czarnogórski wydał sądom tureckim Czarnogórców obwinionych o współudział w rzezi podgorzyckiej. Żądanie takie nazwałoby można dzikiem, gdyby nie owa konsekwencya, z jaką Turcyja broni swoich praw zwierzchniczych. Dyplomacya turecka ma zatem przed sobą trudne i ważne zadanie. Dymisya ministra Aarifi haszy nie usuwa lecz tylko ułatwia znacznie to zadanie. Minister ten bowiem dowiódł już nieraz czynami a mianowicie postępowaniem swoim w sprawie traktatów handlowych, że jeszcze teraz zbyt wiele liczy na gwarancję, jaką Turcyi nadawała niegdyś tajemna nieufność mocarstw europejskich.

KORESPONDENCYE.

Wiedeń, 20. Stycznia.

Z Wreszeie — mogą powiedzieć dziennikarze — kwestya wschodnia dojrzeła. Tak długo i tak liczne pisano artykuły wstępne o wiecznie trwającej kwestyi wschodniej, zawsze straszono świat wilkiem w lesie, aż naraz seryo pokazuje swe oblicze. Przynajmniej tak ją dziś przedstawiają gazety tujejsze. Już od dwóch dni panuje wrzawa w dziennikach, a publicyści brzęczą pałaszami. Pierwsze hasło wyszło z redakcyi *Fremdenblattu*, który oswoił umysły z ewentualnością wystawienia austriackiego korpusu obrwacyjnego w zatoce kotarskiej w południowej Dalmacyi. Następnie również *Fremdenblatt* doniósł o wojennej biesiadzie w Cetynii na dworze władcy czarnogórskiego. Wiadomości te wpłynęły niepokojąco na giełdę; szczęście, że żyjemy w czasach pokrachowych, inaczej bowiem doczekalibyśmy się szalonej gry *a la baisse*, któraby potrwała przynajmniej tydzień. Przez parę dni trzeba być w każdym razie przygotowanym na alarmujące wieści, zanim uda się skombinowanym ruchem dyplomacyi zażegnać grożącą burzę. Dziś w Wiedniu mamy 8 stopni ciepła, nie dziw więc, iż wiosenna

11

HOSPODARSKA GŁOWA

Opowiadanie JM. Pana Wita Narwoya
Rotmistrza gwardyi konnej koronnej.

Anno Domini 1777.

(Ciąg dalszy.)

Kiedy o tej szkatule brylantów pełnej mówiła Markolina, widziałem, jak duże, czarne jej oczy, już i tak gorejące, bardziej jeszcze się zapalały, jakoby iskry żywe rzucając, a cała nadobna twarz jej wszelką już łagodność niewieścią straciła, i taką gorącą namietnością i furji jakowejś szalonej się oblała, że aż straszno mi było od tej kobiety. Więc rączki te nadobne żyłami nabiegły i paluszki różowe jakoby szpony drapieżnej bestyi się nastawiły, i ramiona wyciągnęła, niby uchwycić a wydrzeć chcąc te skarby, które miała, a które znać jej wydarto. Tedy już imaginacyi i słów od onych cudowności kosztownych odwieść nie mogła, z przedziwną wymową mi wszystko malując, i ów naszyjnik bajecznej ceny, co od sultanki-walidy pochodził, i owe naramienniki, i kolce i pierścienie niesłychane, w których najmniejszy kamyczek waler miał najpyszniejszego bachmata... W oczach mi się migotał blask tych kamieni; zarazą znać padły gorące słowa jej na mnie; zdało mi się, że owo widzę ten żar cudownych kamieni; pryskały jej słowa, jak iskry przedemną, aż dłonie do powiek kładłem, na przekonanie, ażali spię lub czuam...

Przestała nareszcie mówić o klejnotach onych i dalej narrację losów swoich mi czyniła. Tedy prawi, że nagle gospodar Jegomość serce do niej odmienił, zdradziecko na jej szczęście się sprzyścił, bez racyi najmniejszej, najniwieńniej ją o intrygi i schadzki miłosne z niejakim Rami, Greczyem z rodu, pomówiwszy. Miał zaś ten Rami być wiernym gospodarza sługą i szarżę spataru czyli miecznika na dworze piastował.

— W furji wścieklej — prawi Markolina — ojca mego starego gospodar ściągał, mnie w monasterze między monachami okrutnie dzikie wsadził, a Rami z ciężką biedą głowę salwował. Ledwie na instancye i prośby obcych i lamenty własne moje wolno mnie puścić kazał, sromotnie z ziemi mullańskiej wypędzając. Ku Węgrom nieszczęśliwa uciekłam a tam spatar Rami spotkałam. On mówił mi, że do Stambułu jedzie, zemsty tam szukać a na głowę gospodar a wezry i samego Sultana miecza prosić, albowiem niewierność gospodar Ghikasa zna i praktyki jego zdradzieckie z imperatorową rosyjską na szkodę Wysokiej Porty jak na dłoni pokaże...

— Do mojej zemsty Rami przemówił i do nienawisci — prawi mi dalej Markolina — krew ojca mego i sromotę własną odplacić chciałam Ghikasowi, w tem pociechy jedynej i satysfakcyi za okrutną oną zdradę szukając. Tedy com z sekretów Ghikasa wiedziała, a konfidentką mnie miał najskrytszych tajemnic swoich, wszystko Ramiemu objawiałam, w pakt z nim takowy wchodząc, że kiedy Rami w Stambule rzecz swą osiągnie a wraz z kapidżibasz Ghikasowi czarną chustę i *Muzil* przywiezie, mnie one brylanty moje z pałacu wyda...

Tu zaś przerwę w słowach Markoliny

uczynić i ku wyjaśnieniu to przywieść muszę, że kiedy Sultán Jegomość gospodar zrzucił chce, tedy Kapidżi baszę do niego wysłał, ten owo przed gospodarzem stanąwszy, czarną chustę z zanadru wyciąga, gospodarowi na ramiona rzucił i *Muzil* wołał, co znaczy, że z tronu książęcego złożon jest od tego momentu...

— Rami affekt ku mnie udawał — prawiła mi dalej Markolina — choć ja żadnej inklinacyi choćby najmniejszej ku niemu nie czułam, tedy mówi do mnie:

— Mam ja przyjaciół i protekcyę w Stambule, wiem kedy droga i do wezry i do baszów, i do samego sultana, dla Ghikasa *Muzil*, a dla siebie list na stolicę książęcą wyrobię, a już najmniej *logofetem* mnie zrobię, a wtedy ciebie za małżonkę pojme i po prawicy mojej posadzę. Ale co wiesz o onych zdradzieckich praktykach Ghikasa przeciw Sultanowi, wszystko mi powiedz.... I szkatuła z brylanty i może mitra hospodarska twoje będą, ale ten sekret mi zaufaj, bo znać wiesz o nim, kedy Ghikas swoje papiery a korespondencye tajne z imperatorową i z innymi monarchy chowa, bo bez tego rady ja mu nie dam.

... Wiedziała o tem i Ramiemu ufając, nie z miłości żadnej ku niemu, a zemiście tylko folgując, sekret mu ten wyjawiałam. A kiedy się zegnał ze mną, wtedy ja na głowie mojej właśnie czarną chustę perłami i złotem tkaną mając, tę z czoła zdarłam i jemu ją rzuciłam:

— Weź chustę tę — zawołałam — a kiedy z kapidżim przed zdracą i okrutnikiem staniesz, rzuc mu ją na ramiona, aby tak jego nieszczęście i polaćnienie kryła, jak teraz moje łzy i srom mego czoła kryje!...

— Rami do Stambułu, ja ku Węgrom, na samą turecką granicę wyjechałam. Nie długo mi czekać było, Rami zrzęcał się sprawi, co chciał, tego dokonał, sultán w zdradę Ghikasa uwierzył i Ramięgo z kapidżim i z czarną chustą do Jass wysłał. Te jednak speranse chytrego Greczya zawiodły, które miał, że sam hospodarstwo weźmie, albo pierwszym kanclerzem czyli *logofetem* będzie, bo ani jedno, ani drugie go nie trafiło. Kiedy się o tem dowiedziałam, znać mu dałam, że we Lwowie go czekać będę, bo tak już przedtem między nami umówiono było...

Tu przerwała Bonfanti opowieść swoją, i nagle z miejsca się porywając, do drugiej izby pobiegła, ale za moment wróciła w ręce zwitek jakiś papierowy trzymając:

— Czy wiesz, mości rotmistrzu — rzecze — jak uczynił zdracę Rami? Owo dziś z pocztą ten zwitek mi dało, a w nim patrz, co było!

I rozrywając szybko zwitek wyjęła czarną chustę, perłami i złotem tkaną, tę samą, którą Ramiemu dla gospodarza na *Muzil* dała. Chusta była szpetnie splamiona; ślady geste krwi zaschłej okrywały ją całą...

Markolina do góry się wspięła; postać jej jakoby urosła jeszcze, twarz pobladła straszliwie, oczy gorętszym błysnęły żarem, i powiewając chustą jakoby trofeą zwyciężką, zawołała:

— Dałam czarną chustę, z perłami i złotem, mam ją z koralami i rubiny! W tej chuście tarzał się krawy łeb Ghikasa... krew za krew mego ojca!

Struchlałam od grozy — na kobietę tę patrząc jak na widziadło piekielne. Markolina tymczasem ową chustę straszną na kobierzec rzuciła, i chwilę milczawszy tak się dalej ozwała:

temperatura działa tak wojennie na dzień-
niki nasze, że widzą walkę na Wschodzie,
za pasem. Gdy pierwszy śnieg znowu za-
pruszy, ulotni się duch rycerski i wojenny
w redakcyach pism tutejszych.

Pomimo zaprzeczeń węgierskich panu-
je przekonanie, iż delegacje zwołane zosta-
ną dnia 25. sierpnia. Gdyby źródło węgier-
skie okazało się lepiej poinformowanym, to
tem chętniej wybaczyć przeszłytygodnio-
wemu doniesieniu korespondenta waszego,
o ile także i *Gazeta Wiedeńska* ten sam po-
dała była termin otwarcia delegacji wspól-
nych.

W procesie Ofenheima odtąd codzien-
po dwa posiedzenia odbywać się mają, lubo
— jak głoszą — obwiniony miał oświadczyć,
iż fizycznie nie podoła takiemu natężeniu.
W razie odbycia jednego tylko posiedzenia
codziennego proces nie skończyłby się przed
połową lutego, tak wielka liczba świadków
bowiem oczekuje przesłuchania. Dziś n. p.
sąd postanowił na wniosek obrońcy 5ciu no-
wych zaważać świadków, a mianowicie
dwóch biegłych w sztuce, oraz ministra
handlu dr. Banhansa, hr. Alfreda Potockie-
go i barona Pinę. Trudno zbierać i zesta-
wiać wszystkie *Nadestane* dziennikarskie,
wywołane procesem Ofenheima, a przesy-
łane redakcyom bądź przez prokuratora,
bądź przez obrońcę, bądź przez świadków,
bądź przez osoby trzecie. W Rumunii pro-
ces Ofenheima wywołał kryzys gabinetowy.
Ustąpił tam minister skarbu, aby móżdż nie-
zawisłe złożyć oświadczenia co do punktu
oskarżenia dotyczącego koncesji rumuńskiej.
Dyrektor naczelny banku narodowego baron
Pipitz uroczysto zastrzega się przeciw
przypuszczeniu, jakoby także bank narodo-
wy używał *Strohmanna* na swych jeneral-
nych zgromadzeniach. Dyrektor jeneralny
kolei północnej p. Eichler zaprzecza, jakoby
wszyscy jeneralni dyrektorowie kolei żela-
znych brali prowizję od fabrykantów. Przy
tej sposobności nadmienić winniem, iż po-
dług twierdzenia *Pressy*, ów mistyczny ad-
wokat angielski p. Underhood istotnie za-
siada w sali sądowej, jako reprezentant ro-
dziny Brassejów. Przyznajemy, że nam do-
tąd nie udało się jeszcze odkryć tego adwo-
kata w sali sądowej.

Przegląd polityczny.

Austro-Węgry. Według doniesie-
nia ces. rossyjskiego urzędu pocztowego w
Warszawie, nie będzie odtąd w myśl §. 242
taryfy cłowej, dozwolony dowóz rossyjskich
monet miedzianych i srebrnych, tudzież ta-
kichże samych monet zagranicznych niższej
próby do Rossyi. — Wszystkie pakiety

— Ale w tej chuście był list, jak gad
w niej leżał ukryty. Rami, Greczyn zdra-
dziecki, przysłał mi wraz z tym podarkiem
pismo... Patrz oto mości rotmistrz i sądz,
czy obrony, czy srogiej pomsty niepotrze-
buję!

Pismo Ramiego było włoskie a sens
jego taki był, bo w pamięci tenor nie tkwi
mi już cały:

„Moja piękna gospodarowo!
„Chustę twoją ci odsyłam, w znak
„spełnienia twoich serdecznych intencyj.
„Ghikasowi łeb zdaliśmy tu z kapidżabaszą,
„a tą chustą ze krwi go obtarłem. Masz
„sliczną pamiątkę po panu gospodarze Jego-
„mości, tedy nie miej żalu o to, że z
„chusty co przedniejsze perły wypruł, a co
„mizerniejsze albo fałszywe dla ornamentu
„takowej milej pamiątki zostawiłem. Aby
„zaś i mnie pamiątką tej affery nie omi-
„nęła, sobie szkatułę z brylanty biorę —
„a tak, mościa pani, równy podział i kwita
„z nami będzie. Waćpani ładna jesteś, bez
„dyamentów cię zechcą, a ja brzydką żonę
„w Stambule mam, tedy na nią je powie-
„szę, aby mi się baba gładsza zdała. A wię-
„cej nic nowego, jeno że pan gospodar bez
„tułowia szpetniejszy jeszcze był, niż kiedy
„z tułowiem.

„Addio, bellissima!
„T wój Rami,
„ale ani gospodar ani *Logofet*, bo to
Moruzi *) sobie wziął.“

Kiedy już pismo to kanali Greka owe-
go znałem, Markolina chwilę przedemną stała,
jakoby dla przekonania się, jaką ta zdrada

z takimi monetami, nadchodzące do urzę-
du pocztowego w Warszawie, będą zwraca-
ne nadawcy. Wiedeńska dyrekcyja poczt po-
daje do wiadomości powyższe doniesienie z
tą uwagą, że monet wymienionych nie bę-
dzie przyjmować do przesyłki.

— Z powodu wniosku Heilsberga i
tow. co do rozszerzenia postępowania w spra-
wach drobniagowych aż do 50 złr., zawa-
żał p. minister sprawiedliwości wszystkie
Izby adwokatów, ażeby w tej mierze dały
swą opinię, tudzież ażeby orzekły, czy po-
stępowania upomniczego (*Mahnverfahren*) nie
należałoby rozszerzyć aż do kwoty 500 złr.
a terminu egzekucyjnego z 6 miesięcy na
1 rok? Wydział styryjskiej Izby adwokatów
nadesłał już opinię ujemną, ponieważ tak
postępowanie w sprawach drobniagowych,
jakoteż postępowanie upomnicze obowiązują
dopiero od 15 miesięcy, a ciągła zmiana
ustaw nie jest stosowną i korzystną.

— Na posiedzeniu Izby niższej sejm
węgierskiego, w d. 19. b. m. interpelował
Madarasz rząd w kwestyi bankowej; powie-
dzał on, że interpelacyja Moricza, nieda-
wno w tej sprawie wystosowana, miała tyl-
ko to na celu, ażeby interpellant powiedział
powody, dla których rząd miałby się wdać
w transakcyę z austriackim bankiem naro-
dowym; stronnictwo niezawisłe życzy sobie
założenia samoistnego banku.

Niemcy. (W sprawie brygu „Gustaw“)
Przed kilku dniami pisały dzienniki fran-
cuskie o ważnej depeszy, którą książę De-
cazes miał otrzymać z Berlina, i która spo-
wodowała długą konferencyę tego ministra
z ambasadorem niemieckim, ks. Hohenlohe.
Paryski korespondent *Timesa* dowiaduje się,
że depesza owa i konferencyja miała za
przedmiot reskrypt do posłów niemieckich
zagranicą, w którym rząd niemiecki wyja-
śnia swoje zachowanie się w sprawie brygu
„Gustaw.“ Pragnąc z jednej strony uszano-
wać dumę rządu hiszpańskiego, poczuwa się
jednak rząd niemiecki do obowiązku udzie-
lenia satysfakcyi opinii publicznej w Niem-
czech za zniewagę wyrządzoną fładze nie-
mieckiej. Z zeznań świadków i niezaprze-
czonych faktów wypływa, że załoga brygu
„Gustaw“ nie była w stanie starać się o
ocalenie statku, ponieważ była zmuszoną
kryć się przed strażami Karlistów. Rząd
niemiecki popierał uznanie władzy Serrana,
aby złożyć w jego ręce czynniki porządku,
których do zwalczania powstania i obrony
tak własnych jak obcych obywateli potrze-
bował. Rząd niemiecki żywi życzenie, aby
także nowy rząd hiszpański miał w swoim
ręku te czynniki, i jest skłonny do zaję-
cia w obec tego rządu stanowiska przychył-
nego, jakie w obec dawniejszych rządów
zajmował. Uduje się przeto najprzód do no-
wego hiszpańskiego rządu aby wyjednać sa-
tysfakcyę, winną fładze niemieckiej; nawet
gdyby rząd hiszpański nie był w stanie u-
dzielić mu tego zadosyćuczynienia, udałby
się (rząd niemiecki) do niego aby wspólnie
ulożyć *modus* zadosyćuczynienia któryby nie
drażnił uprawnionej dumy Hiszpanów.

Rząd hiszpański oświadczył już goto-
wość udzielenia wszelkiej satysfakcyi, i w

impressją na mnie uczyni, a potem tak rze-
kla:

— Wiesz teraz wszystko, panie Wiciel!
Ciebie niegdyś kochałam, ciebie dotąd ko-
cham: jeśli masz choć trochę sentymentów
kawalerskich w sercu, ujmij się niewiasty
zdradzonej, pomścij mnie!

— A jak to uczynić mam, a Greka
zdrajcy dopaść, kiedy on światem goni?...
— mówię na to, jeszcze cały jakby w dzi-
wnym śnie zostając.

— Wiem, kiedy z Jass wyjedzie, jak-
kim szlakiem się weźmie, gdzie o tym a o
tym dniu będzie, bo i ja języki i szpiegi
moje mam. Weź sobie towarzysza, jedź tak
jak ci wskażę, zabij go i własność moją,
owe brylanty zabierz! Będziemy bogaci, bę-
dziemy szczęśliwi, bardzo bogaci, bardzo
szczęśliwi!... Panie Narwoy, czyż nie tak?

I rzekłszy to rzuciła się ku mnie;
lewą ręką ujęła dłoń moją, prawą szyję mi
oplotła, na pierś się moją sparała i głowę
na ramię położyła... Czujęm bicie jej serca
na mojej piersi, oddech jej palił mi twarz
— głowa moja gorzała, stałem w szale i
upojeniu, wszystko a wszystko dla Markoliny
uczynić gotów...

W tej samej chwili usłyszałem, jak
ktoś z służby się spierał, a potem nagle i
jakby przebojem do pokoju wszedł. Bon-
fanti odstąpiła szybko odemnie, a oczy moje
spotkały się z spojrzaniem Skipora... Twarz
bladą i groźną miał, usta mu posiniały,
oczy pełne dzikiej passyi we mnie utkwił,
i z gniewnym giestem dłoń na gifesie szpa-
dy położył...

(Ciąg dalszy nastąpi).

tym celu wysłał kilka okrętów wojennych
pod Zarauz, gdzie się zbiera także flotylla
niemiecka.

— Berlińska *Post* dowiaduje się, że w
Wiedniu w ostatnich dniach grudnia odbyła
się konferencyja popieraczy karlizmu, na
której postanowiono i nadal wspierać pre-
tendenta. Gdy jednak nadeszła wiadomość
o obwołaniu Alfonsa XII., kilku najznako-
mitszych i najbogatszych przyjaciół karli-
zmu oświadczyło, że odtąd nie chcą wie-
dzieć o Don Carlosie, ponieważ nie o niego
tylko o monarchię im chodziło, a ta została
przywróconą.

— W pruskiej Izbie panów wydarzył
się na pierwszym po świętach posiedzeniu
następujący epizod:

Przed wyborem biura, p. Senfft-Pil-
sach pojawił się na trybunie aby zwrócić
uwagę, że dawniej zawsze jeden z prezyden-
tów Izby był katolikiem, i dopiero w osta-
tniej sessyi odstąpiono od tego zwyczaju.
„Jako protestant muszę powiedzieć, że gdy-
by każdy starał się naprawić błąd popeł-
niony, nie znaleźlibyśmy się w tak smutnem
położeniu, w jakim, niestety, obecnie się
znajdujemy. (Wielki niepokój). Zwracam uwagę
panów, że w Prusiech panował od wieków
pokój religijny, jeżeli jednak... Tu przerwał
prezydent mowcy twierdzeniem, że mówi
od rzeczy...

— Zdaje się, że pogłoska o wyłodo-
waniu załogi statku „Nautilus“ w Zarauz
umyślnie została puszczoną, aby zbadać jak-
ie wrażenie sprawi za granicą. Na ten do-
mysł naprowadza następujące doniesienie
berlińskiego biura Hirscha. „Jeżeli dotych-
czas niektórzy korespondenci półurzędowi
obstawiali przy tem doniesieniu, szło im
głównie o to, aby zbadać usposobienie za-
graniczy ze względu na możebność przyszłej
interwencyi, gdyby się okazała konieczną.

Do *Schles. Ztg.* telegrafują z Berlina,
że komendant hiszpański pod Zarauz zażą-
da od Karlistów wynagrodzenia szkód i za-
płacenia wartości statku „Gustaw“ oraz
grzywnien za karę, a po upływie naznaczo-
nego terminu flota hiszpańska rozpocznie
ogień na Zarauz i na stanowiska Karlistów
w pobliżu brzegów.

Francya. W tych dniach obiegała
w Wersalu pogłoska, że ks. Pasquier zosta-
nie wice-prezydentem gabinetu, albowiem
ks. Broglie traci coraz bardziej grunt pod
nogami. Niedaleka przyszłość okaże, ile praw-
dy w tej pogłosce. Organ ks. Pasquiera
Courrier de France pisze o ostatniej mowie
jego w przedmiocie utworzenia nieosobiste-
go septenatu: „Wedle naszych wiadomości
mowa ks. Audiffret-Pasquiera wywołała sen-
zację wielką; była ona dowodem, że nie
masz obecnie pola politycznego, na którem-
by umiarkowana prawica ze skrajną wspól-
nie postępować mogła. Wszystko zdaje się
dowodzić, że Zgromadzenie narodowe będzie
musiało wybierać między uchwaleniem pro-
jektów konstytucyjnych a rozwiązaniem. Je-
żeli nastąpi porozumienie między obydwoma
centrami, łatwo stać się może, że przyszły
rząd będzie się mógł oprzeć o stałą wię-
kszość parlamentarną, gdyż w ostatniej
chwili wielu deputowanych prawicy będzie
wolało głosować za projektami konstytucyj-
nymi niż za wnioskiem o rozwiązanie Zgro-
madzenia narodowego. Z drugiej zaś strony
umiarkowana lewica będzie także wolała
przystąpić do uorganizowania władz mar-
szałka Mac-Mahona, niż popierać zbyt śmia-
łe programy, które tylko bonapartystom na
dobre wyjść mogą. Z tego wszystkiego wy-
pływałoby, że w czasie między pierwszym a
drugim czytaniem projektów konstytucyj-
nych utworzony zostanie nowy gabinet, któ-
ry następujący postawi program: albo ukon-
stytuowanie septenatu, albo rozwiązanie
Zgromadzenia narodowego. Ks. Pasquier
zdaje się być główną osobistością tej kom-
binacyi. Przyszły skład gabinetu zależeć bę-
dzie od postawy stronnictw przy pierwszym
czytaniu projektów konstytucyjnych. Stano-
wisko panów Cissey'a, jako ministra wojny,
ks. Decazes, jako ministra spraw zagranic-
nych i Mathieu-Bodeta jako ministra skar-
bu nie zdaje się wcale być zagrożone; mó-
wią nadto o wstąpieniu do przyszłego gabi-
netu deputowanego Bathie i dwóch znako-
mitych członków lewego centrum.“

— O częściowem odnowieniu Zgroma-
dzenia nar. pisze organ ks. Brogliego *Le Fran-
cais*: „Kilku deputowanych prawicy między
nimi Depeyre, którego powszechnie uważają
jako przyszłego ministra sprawiedliwości,
poruszyło na zebraniach prywatnych myśl
częściowego odnowienia Zgromadzenia naro-
dowego na wypadek, gdyby projekty ustaw
konstytucyjnych nie utrzymały się. Wedle
programu tego byłoby Zgromadzenie naro-
dowe odnawianem co dwa lata w trzeciej
swej części; pierwsze wybory odbyłyby się
w r. 1876 ostatnie zaś przy upływie septe-
natu w r. 1880. Wybory uzupełniające w
warunkach dotychczasowych mają być zu-
pełnie uchylone.“

— Paweł Cassagnac pisze w *Pays*:
„Wychodząc z sali rozpraw sądowych zwró-
ciłem się do Juliusza Favra i powiedziałem
mu: „Zobaczmy się gdzie indziej a przy-
sigam Panu, że na zwłoce nie Pan nie
stracisz.“ Juliusz Favre był łaskaw odpo-
wiedzieć mi na to, że represalia nasze
przeciw niemu, nie były by dlań żadnemi-
spodzianką. Przenikliwość ta czyni wielki
zaszczyt Favrowi; między tym człowiekiem
a nami panuje od lat już dziesięciu nieu-
błagana nienawiść. Jesteśmy cierpliwymi
a spodziewamy się, że wkrótce już nadarzy
nam się sposobność pozbyć się człowieka,
który zabity w opinii publicznej, jak cięń
przesuwa się jeszcze między nami.“

— Wynik wyboru uzupełniającego w
departamencie Hautes - Pyrenées wywołał
wielkie zamieszanie między stronnictwami.
Było to niespodzianką nawet dla bonapar-
tystów, że kandydat ich Cazeaux utrzymał
się wobec połączonych wszystkich innych
stronnictw, które zapowiedziały były, że
będą głosować za septenalistą Alicot. Wą-
nym jest ten wybór z powodu wrazenia,
jakie wywarł na marszałku Mac-Mahonie,
którego kandydat uległ przewadze bonapar-
tystów.

— *Figaro* i *Gaulois* zamieściły, pier-
wszy pod tytułem: *Une voix* (głos) drugi
pod tytułem: *Le Generale Assemblée* (Zgro-
madzenie narodowe jenerałem) artykuły, w
których w właściwy sobie sposób wyszydza
Zgromadzenie narodowe za uchwałę, na mo-
cy której przyszłe bataliony piechoty armii
francuskiej składać się mają z czterech kom-
panij. *Figaro* zapewniał nadto w swym ar-
tykule, że w kołach wojskowych panowało
ogromne oburzenie na Izbę wersalską z po-
wzięcia rzeczonyj uchwały. Rada ministrów
na posiedz. z 18. bm. zajmowała się wspomnia-
nemi artykułami, a niektórzy ministrowie ża-
dali ponownego zawieszenia *Figara*, który pod
maską konserwatyzmu nieustannie drwi so-
bie ze Zgromadzenia narodowego. Na teraz
otrzymały oba te dzienniki równobrzmiące
ostrzeżenie, które co do *Figara* tak opiewa:
„*Figaro* zamieścił w numerze swym z 15.
b. m. artykuł pod tytułem: *Une voix*, uwla-
czający powadze Zgromadzenia narodowego.
Rząd nie może ścierpieć tego dłużej. Rząd
zdecydowanym jest chwycić się jak najener-
giczniejszych środków przeciw dziennikowi,
któryby poważał się wystąpić z wycieczka-
mi przeciw władzom, które szanować nale-
ży, mianowicie przeciw Zgromadzeniu naro-
dowemu i prezydentowi republiki.“

St. Genest, autor artykułu *Une voix*
zapowiedział wskutek tego, oczywiście na
żart, że składa pióro, wyjeżdża do Włoch i
że tak długo pisać nie będzie, dopóki nie
zostanie zaprowadzoną lepsza ustawa pra-
sowa.

Anglia. Telegram z Londynu 18. b.
m. donosi: Ponieważ rząd perski udzielił
niedawno generałowi Falkenhagen koncesyi
na założenie drugiej kolei w Persyi, zaniósł
baron Reuter, jak *Times* donosi, do perskie-
go W. Wezyra protest, w którym uskarża
się na pogwałcenie udzielonej mu przedtem
koncesyi. Rezydent angielski Thomson w
Teheranie otrzymał od hr. Derby polecenie,
aby protestowi temu udzielił formalnego i
urzędowego poparcia.

Czytelnicy przypomną sobie, że szach
perski wkrótce po powrocie z Europy ode-
brał baronowi Reuter udzieloną mu konces-
sję na kolej żelazną od Kaspijskiego mor-
za przez Teheran do Ispahanu, z powodu,
że koncesyonaryusz nie wypełnił przyje-
tych na się zobowiązań. Z tego też powodu
sądził się rząd perski uprawnionym do u-
dzielenia nowej koncesyi generałowi rossyj-
kiemu Falkenhagen. Rząd angielski inter-
weniuje na rzecz Reutera, a telegram po-
wyższy dał powód do wielu niepokojących
pogłosek na giełdzie paryskiej, jako to o
zbrojeniu się floty angielskiej, zwołaniu par-
lamentu i t. p.

Hiszpania. (Bourboni w obozie Don
Carlota.) *Gaulois* otrzymał ze strony alfon-
sistowskiej następujące doniesienie: „Ogło-
szona w *Union* i *Univers* depecha księcia
Parym oznajmia, że książę ten, brat jego
hrabia Bardi i kuzyn, hrabia Caserta, wal-
czyć będą i nadal za sprawę Don Carlota.
Ci członkowie rodziny bourbonskiej obspy-
wani byli dobrodziejstwem przez królowę Iza-
bellę. Wobec ich terazniejszego zachowania
się, mimowoli nasuwa się pytanie, co się
stało z szlachetnem hasłem Henryka IV.
„*Vide et fide*“ i jeszcze dawniejszem hasłem
królów Sycylii: „*Malo mori, quam foedari*“.

Robert, książę Parmy, został przez
królowę Izabellę wyniesiony do godności
infanta Hiszpanii a następnie został kaw. złot.
runa i jako taki zaprzysiągł królowej wier-
ność. Tenże sam książę Parmy był ojcem
chrzestnym infantki Eulalii, siostry Alfonsa
XII., a teraz w sposób wcale nie rycerski
okazuje taką niewdzięczność. Księżna Mał-
gorzata, małżonka Don Carlota, otrzymała
również od królowej Izabelli tytuł infantki
hiszpańskiej.

*) Następca na gospodarstwie po Ghikasie.

Hrabia Bardi, brat księcia Parmy zawdzięcza królowej wielki krzyż orderu Karola VI. Hrabia Caserta przed kilkoma dniami jeszcze pospieszył do hotelu Bazilewskiego, aby powinszować Alfonsowi tronu; jak pogodzić ten krok z jego dzisiejszym zachowaniem się?

Ostatnie to twierdzenie zbija *Union* stanowczo, pisząc, że hrabia Caserta w ostatnich czasach nie opuszczał wcale Hiszpanii, zaczęł też nie mógł powitać króla w pałacu Bazilewskiego.

— (*Jeneral Espartero*), książę Wiktorii przesłał królowi Alfonsowi następujące pismo:

„Do Jego Król. Mości Króla Alfonsa XII. *Siré!* Stan zdrowia nie pozwala mi udać się w podróż, aby mieć zaszczyt powitania osobiście W. Król. Mości, którego wiernym sługą zawsze pozostanę. Obecnie pragnę tylko, aby wszyscy liberalni skupili się około W. Król. Mości, abyśmy ojczyźnie naszej powrócić mogli spokój i pomyślność. Oby Bóg ochraniał życie W. Kr. Mości przez długie lata. Całuję stopy W. Król. Mości, Baldomero Espartero. *Logronno*, 10. stycznia 1875.

— Karliści uwieźli w Verneo i odprowadzili do Guernica byłą mamę królowej Izabelli nazwiskiem Donna Maria Augustina de Larranaga. Niewiadomo, co im zawiła ta „donna“.

KRONIKA.

— **Nowe pismo codzienne.** Wczoraj wyszedł pierwszy numer *Kuryera Polskiego*. Jest to pismo codzienne ale nie polityczne, podające przeważnie wiadomości brukowe i ogłoszenia.

— **Niezwykła pogoda**, jasna i ciepła, sztydzi ze stycznia i wiosennym tehem zapełnia powietrze. Mamę porę, której nie powstydziliby się ani Meran ani inne stacje lecznicze klimatyczne. Pessimisci utrzymują, że odpokutujemy tych kilka dni eskontowanej wiosny w kwietniu lub maju, a przyjaciele mrozu pocieszają się przysłowiem ruskim, że „wilk zimny nie zjadł“.

— **Nowości repertoarowe.** Oprócz komedii *Sztuki przypodobania się* z panią Zimajer w roli tytułowej, która przedstawiona ma być w najbliższym czasie; postawiła dyrekcja na repertoarze, jak się dowiadujemy, następujące nowości: pełną humoru komedję Dumas oja *Halifax*, w której rolę tytułową odegra p. Ładnowski; operetkę *Konfuzus*, z której próby już się odbywają; dalej operę ludową Aleksandra Ładnowskiego z muzyką Kazimierza Hoffmana *Skarby i upiory*, (III. Część *Krakowiaków i Górali*), nagrodzoną na konkursie krakowskim; wreszcie tragedję Schillera *Śmierć Wallensteina* i zapowiadaną od jesieni tragedję Słowackiego *Lilla Wenedę*, z muzyką p. Jareckiego z nowymi dekoracyami pędzla pana Fabijańskiego i nowymi kostiumami.

— **Z powodu balu**, który się odbędzie tej soboty w pałacu Zawadzkiego obok Jabłonowskiego ogrodu, resursa mieszczańska odracza zapowiedziany na 23. stycznia b. r. wieczorek.

— **Koncert panny Zofii Siegenfeld**, pianistki, uczennicy Wieniawskiego, której talent tak pochlebnie oceniony został w Warszawie, odbędzie się w wielkiej sali ratuszowej w niedzielę, 24. stycznia, o godzinie 7 wieczorem. W koncercie tym przyjęli udział panna Marya Deryng i pan Köhler. Program: 1) Mozart. Fantazja, 2) Chopin. Ballada (*G-moll*), 3) Chopin. Życzenie, 4) Liszt. Marsz z *Tannhäusera*, odegra koncertantka; 5) Moniuszko. *Magda karcemarka*, odśpiewa p. Köhler; 6) K. Ujejski. *Niebezpieczna*, wygłosi panna Deryng; 7) Wieniawski *Pensée Fugitive*, 8) Schumann. *Novelette*, 9) Heller. *La chasse* i 10) Liszt. *Rapsodya (Cis moll)*, odegra koncertantka. — Biletów na koncert dostać można w księgarniach pp. Gubrynowicza i Schmidta, i Seyfartha Czajkowskiego, w cukierni p. Rotlendera, oraz w kasie przy miejscu.

— **Fabryka prochu** w Genui dnia 14. b. m. wyleciała w powietrze, przyczem zginęło 5 osób, znaleziono jednak zwłoki trzech tylko ofiar, z dwóch nie pozostało i śladu.

* **Krudzieł wózka.** Zeszłej nocy skradziono p. Emilowi Rodemu, piekarsowi, wózek kuty o dwóch kołach i żelaznej osi wartości 30 złr., który pozostawiono przez noc na traktarze przed piekarnią pod l. 4 na placu Benedyktyńskim. Jak widać było ze śladu uszedł złodziej z wózkiem ku ulicy Żółkiewskiej.

* **Znalezione rzeczy.** Szymon Lind, dorożkarz nr. 235, znalazł wczoraj po południu pod poduszką w dorożce czarną sukienką, tanie i białą chusteczkę, w której zawinięty był 1 złr. Dnia 19. b. m. zaś złożono w policji złotą sylwetkę z 4 osadzonymi perłami znalezioną na ulicy. Niewiadomi właściciele odebrać mogą te rzeczy w policji.

Nagła śmierć. Przedwczoraj zmarł nagle w własnym pomieszkaniu, Wasył Horak

stróż w ruskim seminarjum liczący lat 36, prawdopodobnie tknięty apopleksją.

— **Tunel Kaletański** budować będzie spółka kapitalistów, a czele której stoi pan Michał Chevalier w połączeniu z towarzystwem francuskiej drogi żelaznej Północnej. Z tą spółką ministerstwo francuskie zawarło konwencję, o której doniósł był telegram. Konwencja zezwala na razie jedynie na podjęcie robót przedwstępnych po stronie francuskiej, których koszt obliczono w preliminarzu na 2 miliony franków; ale w razie pomyślnego dokonania tych robót, pomieniona spółka ma zastrzeżone pierwszeństwo do otrzymania koncesyi na samą budowę tunelu. Osobna spółka angielska podejmie roboty przedwstępne po stronie Douru. Na połączenie się obu Towarzystw nie chciały zezwolić interesowane rządy, lecz tak angielski jak francuski rząd zobowiązały się nie stawiać żadnych trudności przedsiębiorstwom oddzielnie działającym.

— **Trochę za wczesnie.** Dzienniki wiedeńskie donoszą, że w miejscowości Grödig dnia 13. b. m. zmarł siedmioletni chłopak, syn wyrobnika, skutkiem nadmiernego używania napojów gorących!

— **Wulkan Etna** od jakiegoś czasu niepokoi swą okolicę. Piszą florenckiej *Gaz. d' Italia* pod dnem 10. b. m. z Riposto w Katanii, że od kilku dni w miejscowościach położonych na stokach tej góry wulkanicznej powtarzają się trzęsienia ziemi, nieomylnie zwiastuny bliskiego wybuchu. Dnia 8. b. m. wstrząśnienie tak było silne, że we włości jednej nieopodal Aci Reale w gruzach roztrzęsionych budynków znalazło śmierć ośm osób.

— **Najdłuższym tunelem w Austrii** będzie bezwątpienia budujący się właśnie na drodze żelaznej Pilzneńsko-Klatowskiej przez górę Spitzberg w Lesie Czeskim, 1.800 metrów długi. Tunel ten będzie w ogóle jednym z najdłuższych w Europie. Pracują nad nim dniem i nocą, wierząc górę z obu stron jednocześnie, oraz zagłębiając się w dół za pomocą sztolni 160 metrów głębokich. Budowa żadnego z austriackich tunelów, z wyjątkiem chyba wiodącego przez górę Semmering, nie była połączoną z tak znacznymi trudnościami, jak tunelu, o którym mowa.

— **Ważny wynalazek** dla celów wojсковых, pomysłu porucznika armii włoskiej, Alberto Coppi, znajduje właśnie upowszechnienie w wojsku włoskiem. Jest to przyrząd do gotowania w czasie pochodów, obiadu, tak, ażeby kolumna pochodowa nie potrzebowała się zatrzymywać. W garnkach konstrukcji Coppiego, niesionych przez zwierzęta pociągowe, gotuje się jadło podczas marszu, a żołnierze potrzebują stanąć tylko na chwilę, ażeby je spożyć.

— **Kronika podróży.** Londyńskie Towarzystwo geograficzne otrzymało świeżo nader zajmujące sprawozdanie z podróży pułkownika Longa, który wespół z pułkownikiem Gordonem podjął się misji cywilizacyjnej w Afryce nadrównikowej. Wyjmujemy zeń opis wycieczki Longa do krainy Victoria Nyanza. Pułkownik Gordon polecił Longowi dnia 18. kwietnia 1874 odwieść upominki zwierzętowi krainy Nyanza, nazwiskiem Mtesa, i przy tej sposobności zasięgnąć od niego bliższych szczegółów co do obyczajów ludu jego i stosunków geograficznych krainy. W towarzystwie dwóch dobrze uzbrojonych żołnierzy z ośmioma strzałową strzelbą na ramieniu puścił się Long dnia 24. kwietnia w drogę i po 38 dniach nieustannego pochodu stanął u stoków wzgórz Uganda, z kąd w odległości 500 kroków wznosi się góry zasłaniające pałac Mtesy i całą okolicę Victoria Nyanza. Mtesa przyjął gościa jako „białego księcia“ z całą pompą barbarzyńską, i na samym wstępie uczcił go straceniem trzydziestu swych poddanych! Okazywał też wiele współczucia, gdy pułkownik skutkiem doznanych w podróży niewygód zachorował, a gdy wydał pozwolenie na zwiedzenie jeziora Nyanza oraz wycieczkę do wodospadów Riponi i do Urondogani, znowu kazał stracić siedmiu biedaków, ażeby opiekunowie bogi tą ofiarą przychylnie usposobić dla podróżującego gościa. Long opisuje Mtesę jako „króla od stóp do głowy“, który nawet pod względem stopnia inteligencji wyższym się okazuje od swych poddanych. Przez 25 dni był Long gościem tego czarnego monarchy, który na cześć jego, ile razy odwiedził go w pałacu, zabijać kazał po 8 do 10 ludzi. Przedmiotem podziwienia całego dworu Mtesy był koń Anglika, który w rzeczy samej okazał się bardzo dzielnym w uciążliwej podróży na pustyniach zwrotnikowych. Dnia 14. czerwca Long pożegnał Mtesę i przez Victoria-Nil puścił się do Victoria-Nyanza. O trzy godziny drogi od pałacu, nad zatoką Murchisona, oczekiwało go już tysiąc wojowników Mtesy w łodziach zwanych *kanoes* a zbudowanych z kory drzewnej; wojownicy ci odprowadzili go z zatoki na pełne jezioro, którego głęb podług pomiarów Longa wynosi miejscami do 35'. Przeciwnie brzegi oddalone były od przepływającej się drużyny 12 do 15 mil angielskich. Woda jeziora tego jest słodka. Pułkownik zamierzał dotrzeć tą drogą do wodospadów Riponu, lecz zabobonna ludność tych okolic stawiała mu rozmaite trudności, tak że w końcu powrócić musiał do Mtesy. W drugiej połowie lipca dopiero wybrał się z powrotem do Urondogani. Po drodze wiele doznał nieprzy-

jemości, dla tego dwadzieścia dni trwała podróż, którą wśród przyjaznych warunków w trzech dniach odbyć by można. Stracił Long w tej podróży swe tłumoki i zapasy żywności a towarzyszący mu muzycy opuścili go. Ponieważ jednak postanowił rzeką powrócić, najął dwie łodzie i 9. sierpnia z żołnierzami swymi i służbą zaczął przeprawę wodną. Żeglowano co sił starczyło, gdyż nie wiele wzięto z sobą żywności, aż łodzie zawinęły do miejsca, gdzie rzeka gubi się w jeziorze 20 do 25 mil ang. szerokiemi, które jak się zdaje, łączy w sobie wszelkie rzeki i strumienie okolicy. Dnia 17. sierpnia drużyna Longa w pobliżu góry Ruli opadniętą została przez 400 ludzi plemienia Keba Rega, którzy uderzyli na nią w łodziach. Long wtedy zrobił użytek ze swej rewolwerowej strzelby, a popierany przez dwóch towarzyszących mu żołnierzy, po półdniowej walce położył trupem 82 nieprzyjaciół. Mimo to był by może uległ i dostał się w ich ręce, gdyby noc nie była kresu położyła walce. Pomiędzy zabitymi znajdowali się dwaj kacykowie czyli książęta muzycyści. W kilka dni później stanął Long szczęśliwie w Foweira, gdzie radośnie powitany został przez załogę angielską, lecz odchodować musiał doznane przygody, i dopiero 20. października mógł powrócić do Gondokoro, ażeby zdać sprawę z swej misyi.

Rada miasta Lwowa.

(Posiedzenie z d. 21. stycznia.)

(A) Przewodniczący, p. Jasiński, Rada powzięta następujące uchwały: Z uwagi na doniesienie dyrekcji ogrodu botanicznego, że w szkole ogrodniczej pod kierownictwem p. Bauera zostający, panuje niesłychany niedół; że p. Bauer, któremu w myśl reskryptu wys. Namiestnictwa z r. 1856 wypłacane bywają stypendya pobierane przez uczniów z fundacyi gminy m. Lwowa utworzonej w myśl reskryptu wys. Namiestnictwa z r. 1856, nie składa rachunków z użycia tych stypendyów, a nadto, jak się okazuje z doniesienia dyrekcji ogrodu botanicznego, nieprawnie pobrał dwa półroczne stypendya za uczniów nieuczęszczających już do szkoły — uchwaliła Rada odstąpić całą tę sprawę wys. c. k. Namiestnictwu do zbadania i aż do ostatecznego jej załatwienia i zaprowadzenia ładu w tej szkole, wstrzymać się z nadaniem opróżnionych stypendyów fundacyi g. m. Lwowa przy szkole ogrodniczej. W sprawach budowniczych odrzuciła rada rekursu pp. Oziarsza Horowitza, Juliji Wiejkowskiej i kilkunastu właścicieli realności l. 4122/4 co do pokrycia dachów ogniotrwałym materiałem; p. Russmannowi przedłużyła termin pokrycia dachu ogniotrwałym materiałem aż do r. 1880; sprawę p. M. Zuckra co do zniesienia budki obok wałów Hetmańskich odrzuciła, a p. Józefowi Bogdanowiczowi poleciła upiększyć tafię na wałach Hetmańskich i utrzymywać ją w porządku.

NOTATKI LITERACKO-ARTYSTYCZNE.

× **Z rozprawami niemieckimi** o znakomitościach literackich polskich coraz częściej się spotykamy w rozmaitych pismach i publikacjach. Właśnie co pojawił się rocznik literacki, wydawany przez stowarzyszenie urzędników monarchii austriackiej p. t. *Die Dioskuren*, w której to bardzo ciekawej i wielce urozmaiconej książce spotykamy artykuł dra Henryka Blumenstoka o Aleksandrze Fredrze. Nie po raz pierwszy przychodzi nam wspominać o dr. Blumenstoku i o jego studiach z historii literatury polskiej, pisanych w niemieckim języku. Monografie jego o polskich pisarzach odznaczają się trafnością poglądów, wnioskami i istotę myśli i życia polskiego; znać w nich obok wytrawnego i krytycznego pióra także gruntowną wiadomość języka i literatury naszej, a przedewszystkiem tobnio z nich poczuć sprawiedliwość, wolne od uprzedzeń i goryczy i gotowość do oddania hołdu temu, co na hold zasługuje. Jest to zaleta, która niestety nie zawsze znajdujemy w niemieckich krytykach utworów polskich. Dr. Blumenstok w rozprawie swej o znakomitym naszym komedyopisarzu pominał stronę biograficzną a poprzestał tylko na rozbiórze dzieł Fredry, które wybornie streścił, podnosząc ich oryginalność i ich najpiękniejsze i najcharakterystyczniejsze strony. Kto wie jak trudno to zadanie, zwłaszcza jeżeli się pisze dla publiczności, obecnej naszym zwyczajom i nieobeznej z naszym indywidualizmem umysłowym i obyczajowym — ten uzna, że jest to najlepsza pochwała, jaką oddać można autorowi. Zamieszcza- jąc dzisiaj tylko pobieżną wiadomość o ciekawym artykule dra Blumenstoka i o *Dioskurach*, w których jest zamieszczony, zostawiamy sobie na później przegląd tego szauownego rocznika, który treścią swą obejmuje wszystkie ludy monarchii, a tem samem zasługuje na jak najszersze rozpowszechnienie

× **Dla amatorów i znawców rycin** pojawiła się w Berlinie ciekawa książka o zbiorach rycin królewskich pruskich muzeów (*Die*

Kupferstichsammlung der Königl. Museen in Berlin beschrieben von J. E. Wessely). Z książki tej dowiadujemy się o wielu portretach znakomitości polskich, które znajdują się w muzeach królewskich w Berlinie. Spotykamy tam n. p. rycinę Złiwelta: *Nie. Arnoldus Polonus* (1680), Somera portret króla Michała. Verkolęgo portret Augusta III. Jakuba Cherrera *Marie princesse de Pologne*, Larmessina portret króla Stanisława i Katarzyny Opalińskiej i t. d. Autor zamieszcza Antoniego Oleszczyńskiego pod rubryką: *Russische Künstler*; podobne fałszywe nie dziwią nas już od czasu, kiedy jedno z pism francuskich nazwało Matejkę *Węgrek z Krakowa*. Wspominając o muzeach królewskich w Berlinie nadmieniamy, że w nich to znajduje się ów przesłiczny portret Zofii Wittowej-Potockiej, której koleje przypominał niedawno czytelnikom naszym fejtton *Gazety Lwowskiej* p. t. *Łasy pięknej kobiety*. Jest to jeden z tych portretów słynnej Zofii, który tłumaczy nam całą namiętność Szczęsnego Potockiego, wyobraża bowiem Wittową w olśniewającym zaprawde uroku piękności.

§ **Aktów grodzkich i ziemskich** wydawanych, jak wiadomo, staraniem Wydziału krajowego pod nadzorem komisji przez dra Xawerego Liskego wyszedł właśnie tom V. (40 VIII. i 293 str. we Lwowie, główny skład w księgarni Seyfartha i Czajkowskiego, 1875). Tom ten zawiera 160 dokumentów z lat od 1330 do 1469 odnoszących się przedewszystkiem do historii miast: Lwowa (lata 1426 — 1457), Przemyśla, Tarnowa i licznych innych miejscowości, jak n. p. Zabrzy. Do najciekawszych dokumentów należy kilka przywilejów wystawionych przez Władysława Opoleckiego tając bądź po pierwszy raz, bądź też w poprawniejszym tekście i z dołączonymi objaśnieniami drukowanych. Do zwykłych indexów dodał wydawca w tomie tym nowy, nie znajdujący się zresztą w żadnym z wydawanych u nas dyplomataryszów, a mianowicie: „Spis pieczęci opisanych w tomach II. do V.“ Spis ten ma ułatwić pracę sfragistom i heraldykom, którymby mniej chodziło o treść umieszczonych tu dokumentów, więcej zaś o opisane tu pieczęci.

Proces Offenheima.

(Posiedzenie wieczorne).

Dalszy ciąg przesłuchania Liskowetza.

Prokur. W jaki sposób układano sprawozdania dla generalnych zgromadzeń?

Świad. Rozmaite oddziały nadsyłały do generalnej dyrekcji swe sprawozdania. Na podstawie tych sprawozdań układał Offenheim sprawozdanie ogólne. Na dalsze zapytania prokuratora odpowiada Liskowetz, że czasami członkowie Rady nadzorczej nie bali dowodów rachunkowych, bo badał je komisarz rządowy; że Bittnerman miał bardzo mało do czynienia z tajnym protokołem; że szeki wystawiano na podstawie aktur; że nie wie, z jakiego tytułu zaniósł br. Petrinie 10.000 zł. za wykupno gruntów pod linię B.

Na żądanie prokuratora odczytano w tej chwili list brata Offenheima, pana Lionela Offenheima, pisany do żony p. Wiktora Offenheima, oskarżonego, treści następującej: „Liskowetz nie wie obecnie, jak sobie ma radzić; jest on bardzo rozdrażniony i powiada, że w to nieszczerście wpakował go Wiktor (Offenheim). Jest on ogromnie głupim, a baba jego jest złośliwą i złą. W obecnym stadium procesu, jedna złośliwa insynuacja z jego strony, mogłaby popsuć sprawę. Wiktor prosił, ażeby tego człowieka, którego uczciwość wydaje mi się być podejrzaną, zaszczytać jeszcze zaufaniem. Mnie się zdaje, że byłoby to krokiem politycznym, gdybyśmy człowiekowi na wszystko zdecydowanemu zatkali usta (*das Maul schliessen*); zdaje mi się, że zadowoliliby się on obecnie bagatelką. Jeżeli Wiktor przystanie na tę propozycję, doniesie mi o tem, a ja jako osoba obojętna, będę interweniował w tej sprawie, niech tylko Wiktor wyznaczy kwotę.“

Dr. Neuda. Proszę skonstatować, że ten list skonfiskowano wraz z innemi aktami p. Offenheima, i że wbrew naszej woli dostał on się do aktów.

Offenheim. Ja z mojej strony podnoszę, że list ten był pisany przez mego brata do mojej żony, że był to list poufny, nie przeznaczony do publikacyi w sali rozpraw, że zresztą zawiera w sobie tylko propozycję *officii boni viri*.

Dr. Neuda (do Liskowetza). Czy po zaprowadzeniu sekwestracji otrzymałeś pan od p. Offenheima jaką pożyczkę?

Liskowetz. Nie.

Dr. Neuda. Czy znośłeś się pan kiedy z Offenheimem w sprawie pożyczki, już po zaprowadzeniu sekwestracji.

Liskowetz. Prosiłem go o pożyczkę, ale nie dał mi jej.

Offenb. Oświadczam, że tylko dla tego nie dałem p. Liskowetzowi pożyczki; ponieważ nie chciałem, ażeby mówiono, że chciałem go przekupić albo wymusić na nim korzystne dla mnie zeznania. (Do Liskowetza Od 16. grudnia 1873 r. t. j. od chwili

li naszego przyaresztowania, nie widzieliśmy się już więcej ze sobą.

Liskowetz. Tak jest.

Co do pożyczki zaciągniętej u Richtera w Berlinie, złożył dr. Neuda do aktów list Liskowetza, w którym tenże donosi Ofenheimowi, że warunki stawiane przez bank anglo-austriacki są o wiele niekorzystniejsze, niż warunki stawiane przez Richtera.

Ożywiona rozprawa wszczeła się co do ostatecznego obliczenia wydatków na wykupno gruntów, po którym to obliczeniu wyszło na jaw, że wypłacono o 20.000 zł. więcej. Co do tej sprawy przedłożył Liskowetz d. 8. października 1872 r. referat, który jednak nie był wzięty pod obrady rady zawiadowczej, ponieważ w tym samym dniu oddana została kolej pod sekwestr. Ofenheim złożył tę kwotę a zwrócił mu ją Brassej, gdy mu wykazano, że w obliczaniu zaszła pomyłka.

Na wszystkie powyższe zeznania Liskowetz odpowiedział Ofenheim, że nie jest prawdą, jakoby mu kazał odpisać w rachunkach kwotę 20.000 zł, którą Brassej został winien towarzystwu, albowiem pod wyrazem „arrangiren“ nikt rozsądny nie może rozumieć „odpisania“ (abschreiben); że nie jest prawdą, jakoby spełnił akt w którym było wykazaniem, na co została użyta kwota 42.000 zł, z 30% upustu liwerantów i fabrykantów, raz dla tego, że w pierwszych dniach października, w których to dniach miał mu być wręczony ten akt przez Liskowetza, nie pali się u niego nigdy w piecu a powtórę dla tego, że nie miał najmniejszego interesu w zniszczeniu tego aktu; przeciwnie, byłby on dla niego bardzo ważnym dokumentem odwodowym; zresztą, nie potrzebował go niszczyć i dla tego, ponieważ ściśle rzecz biorąc nie potrzebował on przed nikim wyliczać się z tej kwoty, jako darowanej mu przez Radę zawiadowczą; nareszcie nieprawdą jest, jakoby on (Ofenheim) podpisywał ten akt wspólnie z ks. Jabłonowskim; był on podpisany przez ks. Jabłonowskiego i Kleina.

Liskowetz obstaje przy swych zeznaniach.

Co do zaprzysiężenia świadka Liskowetza wszczeła się bardzo ożywiona rozprawa pomiędzy prokuratorem a obrońcą.

Prokurator domagał się zaprzysiężenia Liskowetza, bo chociaż był on poszlakowany owspółwinę w zbrodni oszustwa, to jednak odstąpiła prokuratura od oskarżenia, ponieważ była przekonana, że Liskowetz, jeżeli dopełnił się zbrodni, nie uczynił tego z własnego popędu, lecz tylko za namową Ofenheima, którego był narzędziem.

Obrońca sprzeciwiał się zaprzysiężeniu, bo chociaż Liskowetz w głównych momentach zmienił swe pierwotne, w śledztwie poczynione zeznania na korzyść Ofenheima, zawsze jednak jest podejrzenie, iż z obawy przed ponownym wezwaniem przed kratki sądowe, w pewnych swych zeznaniach był ostrożnym i za mało otwartym.

Trybunał uchwalił — jak to już podaliśmy — nie zaprzysięgać tego świadka.

Ludwik Wierzbicki, rodem z Galicji, 45 lat, wyższy inżynier przy kolei lwowsko-Czerniowieckiej, zeznał pod przysięgą, że pierwotnie pracował pod Ziffrem przy pierwszej sekcji budowy a następnie jako samoistny kierownik przy linii B. Przy budowie linii A. wywiązał się przedsiębiorca Brassej sumiennie z swego zadania. Jako naczelnik stacji we Lwowie, nie miał świadka nigdy sposobności przekonać się o złym stanie budowy. Znaczniejsze przerwy w ruchu były spowodowane klęskami elementarnymi. Progi były w ogóle dobre, też samo budowie naziemne, warsztaty i domki dla strażników. Przy linii B wywiązał się przedsiębiorca także należycie z swego zadania. Tylko klęski elementarne zniszczyły następnie całą tę linię. Nie mu nie wiadomo o złych nasypach na groblach. Świadek był obecny przy oddawaniu tej drogi żelaznej przez przedsiębiorcę. Wszystko było wówczas w porządku i orzeciono, że kolej ta może być w ruch puszczoną. Grobla Migułowska przedstawiła olbrzymie trudności już podczas budowy. W pierwszym protokole (obacz zeznania Liskowetza) była mowa o tem, ażeby tę groblę zaprawiał sam przedsiębiorca a w drugim protokole objęło towarzystwo ca siebie naprawę tej grobli; stało się to dla tego, ponieważ przy spisaniu długiego protokołu grobla ta już stała. Na naprawę tej grobli wstawiono wówczas tylko 12.000 zł. bo komisyi, do której należał także świadek, wydawała się ta kwota zupełnie wystarczającą. Progi na linii B. były zupełnie odpowiednie. Z uwagi na koncesję, nie można było wybrać innej trasy.

Ofenh. Zeznania tego świadka, który miał być świadkiem obciążającym, zadowoliły mnie w wysokim stopniu.

Karol Oesterreicher rodem z Rzeszowa, 38 lat, rzym. katol. religii, inspektor przy kolei Lwowsko-Czerniowieckiej, zaprzysiężony. W roku 1864 był on w cha-

rakterze inżyniera-asystenta kierownikiem budowy sekcji drugiej i nadzorował budowę na przestrzeni dwóch mil. Przedsiębiorca budowy wywiązał się należycie z swego zadania; w tej mierze zgadzają się zeznania tego świadka z zeznaniami p. Wierzbickiego. Wyszutrowanie linii było w niektórych miejscach liche. Wszystkie obiekty na linii A były nowe i w bardzo dobrym stanie, zostały jednak poniszczone w skutek klęsk elementarnych; wówczas, gdy świadek wspólnie z innymi odbierał tę linię od przedsiębiorcy, było wszystko w porządku. Progi były dobre; świadek zbierał daty statystyczne i skonstruował, że do roku 1874 wymieniano na całej linii tylko 36 procent. progów, co w porównaniu z innymi drogami żelaznymi nazwać można świetnym rezultatem. Stan budowy linii B był przewyborny, materyał był doskonały. Nie jest prawdą, jakoby groblę Mihużeńską budowano w ziemie. Generalna dyrekcja kazała mu być używanym dla komisyj rządowych a więc nie tylko że nie stawiano tym komisyom żadnych przeszkód, ale nadto wspierano je w pracy. Niestety! Te komisyje „lamentowały“ ustawicznie.

Rudolf Schiffkorn, inżynier towarzystwa budowy telegrafów, wynalazca systemu mostów, noszącego jego nazwisko. Mosty jego stoją od 12 lat na drodze żelaznej ze Lwowa do Jass i wszystkie są w dobrym stanie. Buduje on te mosty w Zöptau i dostarcza ich także innym kolejom, jak na p. kolejach zachodniej, czeskiej kolejii północnej itd. Przy jeździe na próbę przez most pod Czerniowcami, był on także obecny i nie znalazł nic podejrzanego; most załamał się prawdopodobnie wskutek wykożelenia pociągu i zanadto wielkiego ciężaru. Zeznania tego świadka są w wysokim stopniu niejasne i niezrozumiałe; tak na p. utrzymuje on, że dla tego zbudował on ten most (nad Prutem pod Czerniowcami) dobrze i mocno, ponieważ zapłacono mu o 6.000 złr. mniej (sic). Skonstruowano z aktów, że ten most nie kosztował ani mniej ani więcej, jak 32.000 złr. t. j. tyle, ile płaci się zwykle zwykle za most tego systemu, zbudowany według wszelkich prawideł technicznych. Most nad Prutem był zupełnie taki sam, jak most w jednym miejscu na kolei Turnau-Kralup. Tak tamten jak i ten mają tylko dwie ściany zamiast trzech ścian; na wyrzucenie jednej ściany wpłynął sam Schiffkorn; do załamania się mostu nad Prutem przyczyniła się także, zdaniem świadka, nagle zmiana temperatury.

Po przesłuchaniu Schiffkorna, odczytał przewodniczący dwie odezwy, a mianowicie: odezwę rady zawiadowczej kolejii północno-czeskiej, i odezwę rady zawiadowczej kolejii Turnau-Kralup-Praga. Tak jedna jak i druga odezwa za wiera w sobie stanowcze oświadczenie, że wszystko co Ofenheim w swojej obronie przytoczył o tych kolejach, głównie zaś tę okoliczność, jakoby w tych towarzystwach rozdzielono pomiędzy założycieli pewne kwoty (*Gründerkosten*) — jest nieprawdziwym. W odezwach tych jest zawartą prośba, ażeby treść ich została podana do publicznej wiadomości. Do odezwy rady zawiadowczej kolejii czeskiej północnej jest załączony spis założycieli, z którego można poznać, że pomiędzy założycielami tej kolejii nie ma J. E. p. ministra handlu dr. Banhansa; pomimo to utrzymywał i utrzymuje Ofenheim, że dr. Banhaus należał także do założycieli tej kolejii. Po odczytaniu tych odezwy zabrakł głosu:

Dr. Neuda, obrońca Ofenheima: „Wysoki trybunał miał sposobność przekonania się, że klient mój w swej obronie oszczerzał o ile możliwości osoby i zakłady i że tylko tam, gdzie w celu wykazania swej niewinności musiał zrobić porównanie, wymieniał ogólnikowo zakłady, na cele których stoją mężowie zacni, godni szacunku i zaufania. Pomiedzy innemi wspominał mój klient tylko nawiasowo, że rada zawiadowcza kolejii Kralup-Turnau, założyła (*gegründet*) czeską kolej północną. Klient mój nie miał tu bynajmniej zamiaru wykazać, że inni postępowali źle i niewłaściwie — chciał on tylko wykazać, że nie pojmuje, dla czego towarzystwo kolei Lwowsko-Czerniowieckiej robią zarzut z tego, co gdzie indziej przeszło spokojnie i nie zwróciło na siebie nieczyj uwagi; było to ze strony mojego klienta tylko godziwym środkiem obrony; nie jego w tem wina, że wymieniając podobne zakłady, wymieniał pośrednio nazwiska, pomiędzy którymi znajduje się także nazwisko jednego z obecnych pp. ministrów.

Gdy atoli czeska kolej północna nie poznała się na delikatności mojego klienta, gdy nie chciała zrozumieć, że działa on tu tylko w słusznej obronie własnej — gdy wreszcie publicznie zarzuca mu kłamstwo, nie pozostaje mi jako obrońcy nic innego, jak przytoczyć okoliczności prawdziwe, które obalają zarzut uczyniony mojemu klientowi przez radę zawiadowczą kolejii czeskiej północnej — i w tym celu upraszam prze-

de wszystkim Wys. Trybunał, ażeby do rozprawy niniejszej zaważwał p. Zdeckauera i p. ministra handlu dr. Banhansa.

„Czeska kolej północna, ukonstytuowana 30go marca 1867, miała 14 milionów kapitału zakładowego; państwo dało na ten cel cztery miliony „al pari“, pozostało więc do finansowania dziesięć milionów. Z tych dziesięciu milionów pozostało w kasach czeskiej kolejii północnej 2-5 mil. a ani mniej ani więcej jak 7-5 mil. finansowano; proszę zapytać powyżej wymienionych panów, czy kosztą tego finansowania nie wynosiły przeszło 700.000 złr. — a więc 100% — podczas gdy koszt finansowania przy kolei Lwowsko-Czerniowieckiej łącznie z wynagrodzeniem kolei Karola Ludwika i z kosztami podróży do Londynu wynosiły razem tylko 70%. — Proszę dalej zapytać tych panów — a mówię tu tylko to, o czym wiem z pewnością i za co osobistą przyjmuję odpowiedzialność — czy panowie Krep i dr. Banhaus w r. 1863 nie otrzymali, wprawdzie tylko akcyje, ale zawsze w tej wysokości, jaką podał mój klient i pod takimi samymi warunkami, to jest: 750 złr. za 650 złr. wpłaty, i czy nie odsprzedali oni natychmiast tych akcyj „al pari“, każy z nich po dwadzieścia sztuk, temu samemu zakładowi od którego je dostali, i czy każdy z nich wskutek tej operacji nie miał 400 złr. zysku?...

Przewod. Cztery sta złr.?

Dr. Neuda. Tak jest: czterysta złr.!

„Oskarżenie zarzuca mojemu klientowi, że powróciwszy z Londynu, otrzymał z kwoty 1,900.000 złr. za swą olbrzymią pracę 50.000 złr. Proszę więc zapytać wymienionych przezemnie panów, czy nie jest to prawdą, że przy czeskiej kolejii północnej, na podstawie uchwały akcyonaryuszów, powtarzam: „akcyonaryuszów“ a nie Rady zawiadowczej — z dnia 8go marca 1868 wypłacono już w grudniu 1867, a więc po ukonstytuowaniu się towarzystwa — niejakiemu panu Wilhelmowi Glaserowi, w Wiedniu bardzo dobrze znanej osobistości i serdecznemu przyjacielowi pewnego „bardzo wysokiego urzędnika państwowego“ kwotę 10.000 złr. tytułem „provizy a conto“ i że do dnia dzisiejszego nie wiadomo, jakiego rodzaju była ta provizya; proszę zapytać dalej tych panów, czy nie jest to prawdą, że temu samemu panu Wilhelmowi Glaserowi, wypłaćta czeska kolej północna na podstawie uchwały Rady zawiadowczej z d. 21. stycznia 1869. jako sensaryuszowi (Sensarie) za umieszczenie (Begebung) dwóch milionów priorytetów w zakładzie kredytowym, w którym wówczas p. Glaser był urzędnikiem — znowu 10.000 złr.; proszę w końcu zapytać tych panów, czy nie jest to prawdą, że według ksiąg czeskiej kolejii północnej, na podstawie uchwały koncesjonaryuszów z d. 21. lutego 1867. r. wypłacono niewiadomo komu — d. 4. maja 1868. r. za pośrednictwo w sprzedaży priorytetów kwotę 5.000 złr.; proszę więc zapytać tych panów, czy nie jest to prawdą, że czeska kolej północna wydała ogółem 25.000 złr., z których pan Glaser otrzymał co najmniej 20.000.

„Powtarzam, że za wszystkie powyżej przytoczone daty odpowiada osoba iścier. Aż nadto często powtórzono w oskarżeniu, że mój klient otrzymał przy sposobności sprawienia parku wozów provizję w wysokości 20.000 złr. Proszę więc zapytać panów przezemnie wymienionych, czy nie jest to prawdą, że na podstawie uchwały koncesjonaryuszów z dnia 5. października 1866. r. przyznao dyrektorowi czeskiej kolejii północnej, panu Löw, za prowadzenie budowy, której zresztą nie on objął, lecz inny koncesjonaryusz, kwotę 8.500 złr. i że tę kwotę wypłacono mu w grudniu 1868. r., że prócz tego uchwaliła Rada zawiadowcza na posiedzeniu w d. 21. maja 1869 r. temu samemu panu dyrektorowi udzielić remuneracji w kwocie 10.000 złr. za naczelny nadzór budowy. Powtarzam, że przykro mi mówić o takich sprawach; ale wyzwanę nas, przeto podnoszę rękawicę“.

Prokur. w dłuższym wywodzie odpiera przedwszystkiem zarzut, jakoby prowokował tę scenę. Zastanawia go tylko to, że w chwili, w której udowodniono, że p. Ofenheim przytoczył w ciągu swej obrony szczegóły nieprawdziwe, że w tej właśnie chwili występuje znowu jego obrońca z nowymi zarzutami i to przeciwko osobom, których nazwiskami nie należałoby tak często szafować z ławy oskarżonych. Odczytano nazwiska założycieli czeskiej kolejii północnej; w spisie nazwisk, nie ma właśnie tego nazwiska, o które tak bardzo chodzi oskarżonemu; przytoczenie więc zupełnie nowych, dotychczas nieznanych szczegółów przez p. obrońcę i domaganie się wezwania do rozprawy nowych świadków, zdradza wyraźnie chęć wywołania „niepotrzebnego skandalu.“ Chciałoby nawet prawdą było, że każdy z panów wymienionych przez dr. Neudę, odniósł z finansowania kapitału zakładowego zysk w kwocie 400 złr., to jednak sposób w jaki uzyskano ten zysk nie jest hanbiącym, nie mówiąc już o niskości kwoty. Jeżeli p. Wilhelm Glaser, za pośredni-

ctwem serdecznego przyjaciela, który ma być wyższym urzędnikiem państwowym, otrzymał tak znaczne kwoty, to byłoby było daleko lojalniej, gdyby dr. Neuda był wymieniał nazwisko tego wysokiego urzędnika państwowego a nie wywoływał nieuzasadnionych nieporozumień przez zamilczenie tego nazwiska. Jeżeli dr. Löw postąpił sobie nieuczciwie, to należy o tem tylko zawiadomić prokuraturę, a ta nie omieszkła zrobić właściwego użytku z tego doniesienia. Z tych powodów przemawia prokurator przeciw wezwaniu dr. Zdeckauera i ministra dr. Banhansa do rozprawy głównej.

Dr. Neuda nadmienia w swej replce, że ma on pod ręką olbrzymi materyał, z którego pierwotnie nie zamierzał robić użytku. Co się tyczy czeskiej kolejii północnej, utrzymywał jego klient tylko tyle, że pomiędzy innymi sprzedano także p. Krepowi i dr. Banhausowi 20 sztuk akcyj po kursie emisji i że ci panowie odprzedali natychmiast te akcyje towarzystwu z zyskiem 400 złr. Just to rzeczą obojętną, czy zyskali 400 złr. czy tyle tysiączek. Owym wysokim urzędnikiem państwowym, za pośrednictwem którego otrzymał p. Wilhelm Glaser provizję w kwocie 20.000 złr., jest JE. pan minister handlu.

Na udowodnienie tej okoliczności, że dyrektor, p. Löw, otrzymał 18.500 złr. uprasza dr. Neuda Wys. Trybunał o wezwanie powyżej wymienionych panów, tudzież pp. J. E. pana Pleuera b. ministra skarbu i handlu, i p. Foetterle, rałę górnictwa.

Prokur. odpowiada znowu, że obrońca zamiast udowodnić prawdziwość faktów przytoczonych przez oskarżonego, występuje ciągle z nowymi zarzutami. Czyny oskarżonego różnią się bardzo od czynów wymienionych przez dr. Neudę. Cechą oszustwa jest tajemniczość — a tą tajemniczością było w wypadku niniejszym to, że pod nazwą „wydatki przedwstępne“ podsunęto akcyonaryuszom zupełnie inne wydatki. We wszystkich innych przez obrońcę przytoczonych wypadkach, nie może być mowy o tajemniczości, bo akcyonaryuszom przedstawiano rzecz w świetle właściwym.

Ofenh. przemawia przeciw zarzutowi, iż działał tajemniczo i skrycie, nigdy bowiem nie dopuścił się czegoś podobnego; w końcu uprasza oskarżyciela, ażeby przed werdyktem sędziów przysięgłych zachował dlań takie same względy, jak dla osób podpisanych na nadesłanych odezwach.

Na tem zakończył się dwunasty dzień rozprawy.

(Trzynasty dzień rozprawy).

Na dzień 19 b. m. był wyznaczony dalszy ciąg rozprawy głównej w sprawie Ofenheima, posiedzenie nie odbyło się jednak, jak wiadomo — z powodu choroby sędziego przysięgłego, Mateusza Föderle. W tym dniu powziął trybunał sędziów przysięgłych uchwały co do wniosków dr. Neudy postawionych na poprzednim posiedzeniu a tycających się wezwania do rozprawy nowych świadków. O zapadłych uchwałach uwiadomił już nas telegram, drukowany w numerze przedwczorajszym.

GOSPODARSTWO I HANDEL.

Przegląd handlowy.

Lwów dnia 18. Stycznia 1875.

Oryginalne sprawozdanie Gazety Lwowskiej.

(Dokończenie.)

Olej skalny miał w ostatnich ośmiu dniach dobry odbył przy stałych cenach; miał on odbył do wszystkich stacji kolejii Arcyks. Albrechta, Naddnie-strzańskich, Węgiersko-galicyskiej aż do Łupkowa, tudzież na kolei Lwowsko-Czerniowieckiej aż do Kołomyi; na kolei Karola-Ludwika miał on odbył aż do Brodów i Podwołoczysk z jednej, a Tarnowa i Bochni z drugiej strony. W Krakowie ma powodzenie tylko amerykański olej skalny; 27 beczek tego ostatniego oleju wywieziono przez Podwołoczyska do Rosyji. Wzdłuż kolejii Odesskiej, a mianowicie od Odessy do Bałty, od Bałty do Żmerynki, a od Żmerynki do Wołoczysk używany jest prawie wyłącznie amerykański olej skalny i kosztuje tam dwupudowa beczka 2 rubli 50 kopiejek razem z beczką. Z Drohobycza i Borysławia wysłano w tygodniu zeszłym 2350 centnarów. Za 42—45 stopniowy towar płacono 11-50—11-75 zł. Galicyjski wosk ziemny był poszukiwany w Rosyji: przez Brody odeszło do Kijowa 93 centnarów tego artykułu. Kijowski dom komisowy E. A. Ehrlich & Jackowski wysłał do Lwowa p. Ehrlicha, ażeby zapoznał się z galicyjskimi wyrobami z wo-

sku ziemnego. Z maki i produktów mącznych wysłano w tygodniu zeszłym z Lwowa 2116, z Tarnopola 2521, z Brodów 1330, z Przemyśla 2983 centnarów. Młyn amerykański Roberta Domsa we Lwowie sprzedawał 100 funtów maki cesarskiej po 11.70 zł.; maki królewskiej po 11.40 zł.; maki kramarskiej po 11.10 zł.; maki piekarskiej po 9.80 zł.; maki na bułki po 7.10 zł.; maki na chleb po 4-6.70 zł.; otrębów po 2.40-2.80 zł. — W ostatnich 8 dniach wywieziono ze Lwowa: rzepaku 11, nasienia koniczy 50, nasienia konopi 4, inu 47, konopi 39, grysu 277, pszenicy 617, żyta 517, grochu 451, bobu 21, anyżu 20, krup 13, pszenicy 8, tytoniu 812, spodium 1121; prosa 56 centnarów. W tym samym czasie dowieziono z Rosyji do Galicji przez Podwołocyska: pszenicy 13.173, żyta 7840; owsa 5718, grochu 1729, prosa 397, hreczki 407, rzepaku 5732, maku 16, konopi 542, pierza 142, jaj 117, skór 21, wełny owczej 620, włosienia końskiego 33 centnarów. Handel zbożem ożywił się przy końcu zeszłego tygodnia. Z Szląska górnośląskich młynów z Katowic, Mysłowic i z Bytomia. Kupcy zagraniczni oceniający należycie sytuację targów zbożowych, reflektują tylko na towar z odstawą natychmiastową i chcą oglądać cały towar, podczas gdy dawniej zakupowano towar nie widząc go wcale albo w najlepszym razie tylko za okazaniem próbki. Dla Szwajcaryi zakupiono wcale znaczne zapasy pszenicy a ze strony prowincji nadreńskich, Niemiec południowych i Czech był silny popyt na zboże. Ponieważ nie brak towaru gotowego ani w Galicji ani w Rosyji, przeto rozwój w handlu zbożowym jest bliski. — Co się tyczy szczegółów w handlu zbożowym, zapisujemy, że pszenica miała silny odbyt tak w Galicji, jakoteż na Bukowinie; ceny nie poszły w górę i zwracamy uwagę przeważnie na najprzedszybieższe ziarno. Żyto zakupowano głównie dla młynów górnośląskich i czeskich. Na jęczmień był mały popyt i wywóz nie był znaczny. Owies był ciągle poszukiwany i dochodził za granicę w znacznych ilościach.

Z bydła rzeźnego wywoziła kolej lwowsko-czerniowiecka z swego obrębu ogółem 723 sztuk wołów. Kolej Karola Ludwika wywoziła ze Lwowa 50 a z Przemyśla 221 sztuk wołów; z Tarnopola wywoziła ona 5 a ze Lwowa 4 sztuk koni. Z trzody chlewnej wysłano: z Brodów 326, z Tarnopola 182, ze Lwowa 65, z Podwołocysk 930 sztuk.

Handel węglem kamiennym był ożywiony; przypisać to należy mrozom. Przez Kraków wprowadzono do Galicji 18.200 centnarów; z tych wysłano 5000 centnarów do księstw Nadunajskich. We Lwowie sprzedano dotychczas 160 — 200 centnarów; p. Robert Doms otworzył także skład węgla. Ponieważ prawie wszystkie fabryki używające węgla kamiennego, w skutek obecnych stosunków musiały ograniczyć swą siłę produkcyjną, przeto odbyt węgla kamiennego jest na razie nieznaczny, na czym znowu cierpią niezmiernie właściciele kopalni. Słyszeliśmy, że w czasach ostatnich kupcy rosyjscy wyjechali do górnego Szląska celem zapoznania się z tamtejszymi warunkami na węgle kamienne. W lutym odbędą się w Kijowie kontrakty; niektórzy kupcy zamierzają ofiarować swe usługi celem pośredniczenia w dostawie węgla kamiennego; byłoby dobrze, gdyby nasi właściciele kopalni porozumieli się z tymi pośrednikami.

Na targach zamiejscowych ceny były następujące: Bochnia: pszenica 190 H 9 zł. 30 ct. do 9 zł. 50 ct., żyto 180 H 7 zł. — ct. do 7 zł. 25 ct., jęczmień 158 H 6 zł. — ct. do 6 zł. 25 ct., owies 112 H 4 zł. 40 ct. do 4 zł. 80 ct. Usposobienie stałe, w cenach zaczyna objawiać zmiana ku lepszemu. Owies poszukiwany dla Niemiec. Tarnów: pszenica 190 H 9 zł. 25 ct. do 9 zł. 50 ct., żyto 180 H 7 zł. — ct. do 7 zł. 20 ct., jęczmień 158 H 5 zł. 75 ct. do 6 zł. 25 ct., owies 112 H 4 zł. 30 ct. do 4 zł. 60 ct. Usposobienie przyjemne. Wywożono ztąd wszystkie rodzaje zboża; popyt ze strony zagranicy był silny. Dębica: pszenica 190 H 8 zł. 75 ct. do 9 zł. 20 ct., żyto 180 H 6 zł. 75 ct. do 7 zł. — ct., jęczmień 158 H 5 zł. 75 ct. do 6 zł. 25 ct., owies 112 H 4 zł. 30 ct. do 4 zł. 60 ct. Usposobienie ożywione. Ceny były stałe wskutek popytu wcale silnego; wywożono pszenicę i owies. Jarosław: pszenica 190 H 8 zł. 50 ct. do 9 zł. 20 ct., żyto 180 H 5 zł. 80 ct. do 6 zł. 60 ct., jęczmień 158 H 5 zł. — ct. do 7 zł. — ct., owies 112 H 3 zł. 80 ct. do 4 zł. 20 ct. Usposobienie stałe. Przy ożywionym obrocie rozwinął się także silny wywóz pszenicy i żyta do Niemiec; wysyła-

no także nasiona lniane i rzepak. Przemyśl: pszenica 190 H 8 zł. 40 ct. do 9 zł. 10 ct., żyto 180 H 5 zł. 75 ct. do 6 zł. 50 ct., jęczmień 158 H 5 zł. — ct. do 5 zł. 75 ct., owies 112 H 3 zł. 80 ct. do 4 zł. 20 ct. Usposobienie spokojne. Na targach zakupowano tylko dla tutejszych młynów parowych. Lwów: pszenica 190 H 8 zł. — ct. do 8 zł. 25 ct., żyto 180 H 5 zł. 40 ct. do 5 zł. 50 ct., jęczmień 158 H 4 zł. 80 ct. do 5 zł. — ct., owies 112 H 3 zł. 75 ct. do 4 zł. — ct. Usposobienie wyciekające. Tarnopol: pszenica 190 H 6 zł. 90 ct. do 7 zł. 50 ct., żyto 180 H 4 zł. 50 ct. do 5 zł. 25 ct., jęczmień 158 H 4 zł. 25 ct. do 5 zł. 40 ct., owies 112 H 3 zł. 20 ct. do 3 zł. 50 ct. Usposobienie spokojne; dowozy znaczniejsze wskutek lepszego stanu dróg; codziennie dowożono 4500 — 7000 centnarów. Brody: pszenica 190 H 6 zł. 80 ct. do 7 zł. 75 ct., żyto 180 H 4 zł. 25 ct. do 5 zł. — ct., jęczmień 158 H 4 zł. — ct., do 4 zł. 10 ct., owies 112 H 3 zł. 10 ct. do 3 zł. 40 ct. Usposobienie spokojne. Obrót był ożywiony, w ostatnich 3 dniach dowiozła kolej Kijowsko-Brzeska 22 — 30 wozów napełnionych zbożem, najwięcej żyta. Na targach są kupcy z górnego Szląska. Podwołocyska: pszenica 190 H 7 zł. 75 ct. do 7 zł. 50 ct., żyto 180 H 4 zł. 20 ct. do 4 zł. 75 ct., jęczmień 158 H 4 zł. — ct. do 4 zł. 20 ct., owies 112 H 3 zł. — ct. do 3 zł. 30 ct. Usposobienie wyciekające. Na stacjach kolei Odesskiej zakupili spekulanci wcale znaczne pozycje pszenicy, które w tych dniach oddane będą do transportu. Dowozy kołami były znaczniejsze w tym tygodniu, natomiast zmniejszyły się dowozy koleją żelazną.

Dochód kolei Karola Ludwika.				
	rok	1875	1874	
Dochody od 8. do	złr.	ct.	złr.	ct.
14. stycznia	160.415	95	215.611	61
Dochody od 1. do				
7. stycznia	158.528	38	239.429	29
Razem	318.944	33	455.040	90

Ceny targowe z miesiąca Grudnia 1874.						
Następujących artykułów:	Hosiaryn		Kopyczyńce		Probużna	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Mec pszenicy	3.50	3.25	3.25	3.25	3.50	3.75
żyta	3.25	2.25	2.25	2.25	2.50	2.82
jęczmienia	2.25	2.20	2.20	2.20	2.25	2.64
owsa	1.80	2.20	1.60	1.50	1.50	1.60
grochu	3.25	3.25	2.40	2.50	2.50	2.50
hreczki	3.25	2.50	2.40	2.50	2.50	2.50
kukurudzy	3.25	2.50	2.40	2.50	2.50	2.50
ziemiaków	70	66	50	35	50	50
Cetnar siana	160	160	—	—	—	—
Sąg drzewa twardego	14	15	9	7.50	8	—
miękkiego	8	8	7.50	5	4	—
Punt mięsa wołowego	17	18	16	18	16	—
Robotnik bez wikt	40	60	25	40	—	—

OSTATNIA POCZTA.

Najbliższe posiedzenie Izby deputowanych austriackiej Rady państwa odbędzie się w sobotę d. 23. b. m. Na porządku dziennym: Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego o projekcie ustawy co do poboru rekruta na r. 1875. Wybór komisyi z 15 członków do obrad nad przedłożeniem rządowym co do prawa rybołówstwa. Wybór komisyi z 9 członków celem obrad nad przedłożeniem rządowym o regulacji rzeki Narenta. Sprawozdanie komisyi o petycji austriackich przemysłowców co do budowy drogi żelaznej. Sprawozdanie komisyi o petycji co do budowy drogi żelaznej z Tarwis do Pontafel.

Presse donosi: Dochód rzeczywisty z podatków stałych za r. 1874 przyniósł prelimitowany dochód o 5½ milionów zł.; dochód z podatków niestałych za r. 1874, którego wykazy nie są jeszcze wykończone, liczebnie nie pozostał znacznie poniżej prelimitowanej wysokości.

Prov. Corresp. pisze: Mylne, że strony karlistowskiej pochodzące doniesienie jednego z pism angielskich o obsadzeniu Zarauz przez 100 ludzi ze statku „Nautilus” było z góry nieprawdopodobnem a obecnie okazało się złośliwym zmyśleniem. Sądząc z dotychczasowych rokowań z rządem królewskohiszpańskim, może rząd niemiecki liczyć na pewne, że otrzyma zupełnie zadośćuczynienie za gwałt karlistowski, popełniony na brygu „Gustaw”.

Król Alfons wyjechał 19. stycznia do Saragossy i pozostanie na północy podczas działań wojennych, które natychmiast mają się rozpocząć. Mery mianowany zo-

stał posłem w Berlinie. Z powodu zbrodni popełnionych przez Karlistów na służbie kolei żelaznych, postanowił rząd każdego Karlistę ujętego w pobliżu kolei żelaznej rozstrzelać. Zapewniają, że król ogłosi zupełną amnestyę a nawet wszystkim oficerom, którzy przed rozpoczęciem kroków wojennych wrócą do armii konstytucyjnej, przywróci dekoracje, które posiadali.

Z Madrytu 20. stycznia donoszą: Karliści rekrutują w południowych prowincjach 17-letnich podrostków. Król Alfons otrzyma listę cywilną na 28 milionów realów (7 milionów franków).

Santan'der 20. stycznia. Flotyła hiszpańska prawdopodobnie będzie jutro bombardowała Zarauz; łódź działowa pruska „Nautilus” będzie przytem obecna.

Doniesienie otrzymane z Konstantynopola, zapewnia, że Porta gotowa jest do odstąpienia w sprawie Podgórczyca, a Savfet pasza skłonny jest do przyjęcia rady mocarstw.

Rząd belgijski oświadczył na interpelacyę, że w stosunkach jego do Kuryi rzymskiej żadna nie zasłała zmiana, gdyż położenie pozostało to samo, następnie, że Belgia względem Don Alfonsa na tem samem znajduje się stanowisku co wszystkie inne państwa i nie będzie ona pierwszą, ani też ostatnią, która uzna nowego króla.

(Proces Offenheima.) Prezes sądu oznajmia, że mają być utrzymami wybrani rzeczoznawcy. Pismo Wilhelma Glasera oświadcza, że lubo prawdą jest, iż pośredniczył w wypuszczaniu w obieg pożyczki na priorytety kolei czeskiej północnej i otrzymał za to prowizję, wszelako z nim się z nią nie dzielił. Obróca stwierdza, że nie mówił wcale o dzieleniu się prowizją. Radca dworu Engherth zeznaje, że za lokomotywy dostarczone przez kolej skarbową, cena naznaczona początkowo, została zmniejszoną na żądanie kolei czerniowieckiej o 2000 zł.; czy gen. dyrektorowi prowizja ta była przyznana, świadek o tem nie wie, jak niemniej niewiadomo mu, czy zwyżkajem jest wypłacać podobne prowizye. Zniżenie ceny przyznane było na korzyść towarzystwa. Hasswell, dyrektor fabryki machin kolei rządowej, mówi, że o prowizji od dostawy lokomotyw nie było wcale mowy; odstąpił on jednak po 2000 zł. na sztuce towarzystwu; wypłata zresztą takiej prowizji nie jest w ogóle w użyciu. Leiser, gen. agent fabryki machin kolei rządowej zeznaje, że za dostawione wagony dla bydła rogatego i za trzy plugi świątowo żądano później prowizji 3 0/0, a żądaniu temu uczynił on zadość mniemając, że takowa przyznana zostaje na korzyść towarzystwa. W ciągu 10-letniej praktyki nie zdarzyło mu się ani razu, aby jako austriacki dyrektor kolei miał podobną prowizję pobierać. Fabrykant machin Sigl zeznaje, że z pierwotnie naznaczonej ceny za 13 dostawionych lokomotyw spuścił po 2000 zł. od sztuki; nie ofiarował on sam tego zniżenia ceny, lecz żądał tego Offenheima. Świadek mniemają, że ten zysk przypadnie Towarzystwu kolei. Zwyczaj taki pobierania prowizji przez dyrektorów kolei nie istnieje wcale. Świadek wbrew oskarżonemu obstarę przy zeznaniach przez siebie złożonych. Świadek Pilz, prokurzysta fabryki machin Ringhoffer, wie, że przyznano Towarz. kolei prowizję trzechprocentową; zdarzają się takie prowizye, lecz nie umie świadek przytoczyć nazwisk. Fabrykant machin Jan Spiering podaje, że przy zapłacie stracono 30/0 na rzecz przedsiębiorcy budowy Brasseya. Ant. Spiering zeznaje, że Offenheim żądał prow. 30/0 dla dyrekcji. Neuman, naczelnik firmy Spiering, oraz Zipperling, dyr. fabryki machin w Simmeringu, zeznają, że Offenheim żądał spuszczenia 3 proc. z ceny dla towarzystwa; obu świadkom nie jest znany zwyczaj dawania prowizji. Lump, buchalter fabryki machin Sigla, potwierdza zeznanie swego szefa, i odpowiada na pytanie, że wprowadzić nie przyznano żadnej prowizji, ale zdarzały się podarki (douceurs). Oskarżony pyta, czyby z ksiązek Sigla można powziąć wyjaśnienie o wypłacie prowizji. Świadek odpowiada: że z pewnością można. Oskarżony żąda przejrzenia ksiązek. Prokurator sprzeciwia się temu. Sąd odrzuca żądanie śledztwa w ksiągach.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ.

Wiedeń 21. stycznia. (Proces Offenheima.) Świadek inżynier Schmidt nie składa w ogóle niepomysłnych zeznań o budowaniu kolei i oświadcza, że z polecenia Laudy przedstawił sekwestrowi stan rzeczy w jak najniekorzystniejszym świetle i że otrzymał rozkaz wyszukania naj-

gorszych progów. Świadek zeznaje dalej, że wystosował do Barychara przedstawienie, gdyż sekwester nadał mu zanadto niską posadę. Świadek tego nie zaprzysiężono. Prokurator państwa zastrzega sobie prawo wytoczenia przeciw świadkowi skargi o oszustwo z powodu fałszywych zeznań. Świadek Ziffer, kierownik ruchu we Lwowie, następnie przydzielony do generalnej dyrekcji, znał kontrakt zawarty z Brasseym już w czasie budowy i uważał go za korzystny dla towarzystwa. Czy plany trasowania odkupione zostały od kolei Karola-Ludwika i za jaką cenę, tego świadek nie wie. Wykupna gruntów dokonał Offenheim za Brasseya w czym świadek nie widział nic dziwnego. Świadek przedłożył generalnej dyrekcji kontrakt o dostawę progów zawarty z Wahlfeldem i Klarfeldem; Kontrakt ten został zatwierdzony. Kolej była dobrze zbudowaną w chwili otwarcia ruchu. W sprawozdaniach do generalnej dyrekcji przedstawiał dlatego stan rzeczy niekorzystnie, ażeby z jednej strony odwrócić od siebie odpowiedzialność a z drugiej strony dostarczyć generalnemu dyrektorowi dobrej podstawy do rokowania z przedsiębiorcami budowy.

Odpowiedz. redaktor: Władysław Łoziński.

W teatrze hr. Skarbka.
W Piątek dnia 22. Stycznia 1875.
Pod artystycznym kierownictwem
BOLESŁAWA ŁADNOWSKIEGO.
EMANCYPOWANE

Komedia w 3 aktach przez Michała Bałuckiego uwieńczona trzecią nagrodą na konkursie krakowskim w roku 1873.

O S O B Y:
Pani Adelajda Frazesowiczowa Pni. Aszpergerowa.
Placyd, jej mąż . . . . . P. Fiszler.
Stasia) . . . . . Pni. Woleńska.
Kamil) ich dzieci . . . . . Pni. Zimaier.
Jadwiga, siostrzenica Adelajdy Pna. Deryng.
Januare, stary kawaler . . . . . P. Zboński.
Władysław) . . . . . P. Woleński.
Emil) koledzy . . . . . P. Łucyan.
Nauczyciel Kamila . . . . . P. Linkowski.
Róża, pokojówka . . . . . Pni. Linkowska.
Jan, służący . . . . . P. Dębicki.
Rzecz dzieje się w pomieszkaniu Frazesowiczów
Reżyser pan Fiszler.

Zakończy
Po raz drugi

NIE MA ŻYDA W KARCZMIE

Krotochwila ze śpiewkami przez Bąbystę z muzyką
Franc. Słomkowskięgo.

O S O B Y:
Wojciech Broda, wójt . . . . . P. Zamojski.
Kuba Opito . . . . . P. Zboński.
Zochna, jego córka . . . . . Pna. Szirer.
Temko, parobek . . . . . P. Wojnowski.
Burto, pisarz gminny . . . . . P. Dyliński.
Łukasz, kowal . . . . . P. Skalski.
Szmul, arendarz . . . . . P. Fiszler.
Sura, jego żona . . . . . Pna. Zaleska.
Wiktor) . . . . . P. Kwieciński.
Karol) studenci . . . . . P. Nowakowski.
Mandatariusz . . . . . P. Dębicki.
Komisarz . . . . . P. Linkowski.
Pisarz . . . . . P. Bąkowski.
Landadragon . . . . . P. Galasiewicz.
Swat . . . . . P. Januszkiewicz.
Włóściannin pierwszy . . . . . P. Brodowski.
Włóściannin drugi . . . . . P. Nowicki.
Dwoch żydów.
Kobiety — Muzykantki — Służący. — Rzecz dzieje się w Galicji w roku 1840.

Reżyser pan Zboński.

W krótkim czasie będzie wznowiona
Piękna Helena.

Ogłoszenie przedpłaty.

Przedpłata na *Gazetę Lwowską* wynosi:

Całorocznie w miejscu: 12 zł.
pocztą: 16. zł. półrocznie (od 1. stycznia do końca czerwca): w miejscu 6 zł.
pocztą 8 zł. ćwierćrocznie (od 1. stycznia do końca marca): w miejscu 3 zł.
pocztą 4 zł. miesięcznie (od 1. do końca każdego miesiąca): w miejscu 1 zł.
pocztą 1 zł. 35 ct.

Prenumeratoremie cało i półroczni otrzymują Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej* bezpłatnie, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct. drudzy 30 ct. *Przewodnik* prenumerowany osobno kosztuje rocznie 4 zł.

Celem wczesnego ustalenia stopy nakładowej, upraszamy o rychłe nadsyłanie przedpłaty.

(1381-3) Edykt.

L. 68.512. C. k. Sąd krajowy we Lwowie wiadomo czyni, iż w skutek podania Salamona Wechslera z dnia 22. Kwietnia 1874. L. 23.123 uchwałę z dnia 9. Maja 1874. intabulacja tegoż za właściciela sumy 1100 zł. w. a. przez Jana Brubachera odstępionej w stanie biernym $\frac{3}{4}$ części dóbr Laszki ut. Dom. 452 p 53 n 12 haer. Jana Brubachera własnych, dozwolona została.

Powyższa uchwała doręcza się z życia i miejsca pobytu niewiadomemu Janowi Brubacherowi do rąk równocześnie w osobie adw. Dr. Janowicza z zastępstwem adw. Dr. Nurkowskiego ustanowionego kuratora.

Wzywamy niniejszym edyktem Jana Brubachera, aby w należytych czasie u ustanowionego kuratora, lub też w Sądzie osobiście albo przez innego zastępcę się zgłosił, i celem przestrzegania swoich praw stosownych środków użył, ile że z zaniechania wyniknąć mogące niekorzystne skutki sobie przypisze.

Z c. k. Sądu krajowego.
Lwów, 24. Grudnia 1874.

(1371-3) Edykt.

L. 71.097. C. k. Sąd krajowy we Lwowie niniejszym edyktem wiadomo czyni Laurentemu Sałat i tegoż z życia imienia i miejsca pobytu niewiadomym spadkobiercom że Antoni i Tekla Kalinów przeciw niemu o wykreślenie pozycy Dom. 32 pag. 495 n. 13 on. ze stanu biernego realności pod l. 3541/4 we Lwowie pod dniem 13. Grudnia 1874. L. 71.097 pozw wnieśli i o pomoc sądową prosili, w skutek czego pisemne postępowanie wdrożono, i pozw ustanowionemu kuratorowi adw. Dr. Szwedzickiemu z substytucją adw. Dr. Starzewskiego do wniesienia obrony w 30. dniach udzielony został.

Niniejszym więc edyktem wzywa się zapozwanego aby w należytych czasie osobiście stanął, lub potrzebne tytuły prawne ustanowionemu zastępcy udzielił, lub innego zastępcę wybrał i sądowi oznajmił, słowem stosownych do obrony środków użył, gdyż wynikające z zaniechania skutki sam sobie przypisać będzie musiał.

Z c. k. Sądu krajowego.
Lwów, 19. Grudnia 1874

(1361-3) Edykt.

L. 71.094. C. k. Sąd krajowy we Lwowie z powodu wniesionego na dniu 13. Grudnia 1874. do l. 71.094 pozwu ustanawia p. adw. Dr. Wszelaczyńskiego kuratorem, zaś p. adw. Dr. Jekiesla zastępcą dla z życia i miejsca pobytu niewiadomych pozwanych Karola Momockiego i jego spadkobierców w sporze Antoniego i Tekli Kalinów przeciw wymienionym o przyznanie własności $\frac{1}{12}$ części realności pod l. 3541/4 we Lwowie.

O tem zawiadamia się niniejszem powyż pomienionych pozwanych z tem że mają się zgłosić do ustanowionego kuratora i dać mu stosowne wyjaśnienie w celu bronięcia swych praw.

Z c. k. Sądu krajowego.
Lwów, 18. Grudnia 1874.

(1351-3) Ogłoszenie.

L. 2744. Dnia 24. Lutego 1875. o godzinie 10. rano, odbędzie się w tutejszym c. k. Sądzie czwarty termin przymusowej licytacji realności rustykalnej pod l. k. 104/19/77 sub. 48/11 w Wołczyzyczowicach położonej Tymka i Katarzyny Iwaszków własnej na 800 zł. oszacowanej dla zaspokojenia pretensyi c. k. uprz. Banku włościańskiego we Lwowie w kwocie 222 zł. 92 ct. a. w. z odsetkami po 120/0 od 15. Lutego 1872. bieżącymi i kosztami sporu w kwocie 11 zł. 48 ct. a. w. na którym terminie realność zmianaowana także niżej ceny szacunkowej pod warunkami w ogłoszeniu tutejszo-sądowym z dnia 30. Grudnia 1873. l. 3525 zawartemi sprzedaną będzie.

Wzywa się zatem chęć kupienia mających, którzy w tutejszo sądowej registraturze akt oszacowania i bliższe warunki licytacji przejrzeć mogą.

Z c. k. Sądu powiatowego.
Sądowa wisznia, 17. Lipca 1874.

(641-3) Edykt.

L. 6270. C. k. Sąd powiatowy w Radymnie ogłasza niniejszem, że celem zaspokojenia pretensyi uprz. Zakładowi kredytowemu włościańskiemu w kwocie 281 zł. 27 ct. a. w. z pn. Michała Dziedzica się należącej odbędzie się w Sądzie tutejszym na dniu 8. Lutego, 8. Marca i 5. Kwietnia 1875 każdą razą o godzinie 10 z rana publiczna sprzedaż realności do dłużnika Michała Dziedzica należącej, pod Nr. 60 w Ostrowie położonej, ciała tabularnego nie stanowiącej pod warunkami w uchwale z 23. Listopada 1874. wyszczególnionemi, na którą chęć kupna mających z prawem przeglądu protokołu zastawniczego opisanie i oszacowania, tudzież warunków licytacyjnych się zaprasza.

Radymno, 23. Listopada 1874.
Gazeta Lwowska Nr. 17. z dnia 22. Stycznia 1875.

mości, że Władysław Jaworski z Gębiczyny, właściciel księgi rni w Krakowie, w skutek uchwały tegoż Sądu z 8. Grudnia l. 26.114 za bezwłasnowolnego uznanym i kuratorem jego Marceli Hegeberger ustanowionym został.

Kraków 31. Grudnia 1874.

(81) Obwieszczenie.

L. 23.412. Samborski c. k. Sąd obwodowy dla spraw handlowych podaje do wiadomości, że spółka handlowa pod firmą „Lupa Halpern et Compagnie“ przez wspólników dobrowolnie od dnia 14. Grudnia 1874. rozwiązana i z rejestru handlowego wykreślona została.

Z Rady c. k. Sądu obwodowego.
Sambor dnia 30. Grudnia 1874.

(841-3) Edykt.

L. 59.482. C. k. Sąd krajowy we Lwowie wiadomo czyni, iż w skutek podania Emilii z Kruków Haszczyńskiej z dnia 16. Października 1874. do l. 59.482 dozwolono równocześnie wykreślenie sumy 250 zł. w. a. z pn. w stanie biernym realności pod l. 2811/4 na rzecz Piotra Schnajdera intabulowanej.

Dotyczącą uchwałę doręcza się z życia i miejsca pobytu niewiadomemu Piotrowi Schnayderowi do rąk w osobie adw. Dr. Moszyńskiego z zastępstwem adw. Dr. Lubnińskiego ustanowionego kuratora.

Wzywamy niniejszym edyktem Piotra Schnaydera aby w należytych czasie u ustanowionego kuratora lub też w Sądzie osobiście albo przez innego zastępcę się zgłosił i celem przestrzegania swoich spraw stosownych środków użył, ile że z zaniechania wyniknąć mogące niekorzystne skutki sobie przypisze.

Z c. k. Sądu krajowego.
Lwów 24. Października 1874.

(86) Ogłoszenie.

L. 72.958. C. k. Sąd krajowy lwowski jako Sąd handlowy ogłasza niniejszem, że na dniu 22. Grudnia 1874. firma: „Bank krajowy galicyjski w likwidacji“ w rejestrze handlowym dla firm spółkowych została wykreślona.

Lwów, dnia 24. Grudnia 1874.

(881-3) Edykt.

L. 25.460. C. k. Sąd delegowany miejski cywilny w Krakowie czyni wiadomo, iż celem zaspokojenia kwoty 400 zł. z przynależnościami dozwala się egzekucyjnej sprzedaży przez publiczną licytację gospodarstwa gruntowego pod l. 19 w Dziekanowicach położonego, ciała tabularnego niestanowiącego dłużnika Antoniego Kuliga własnego w trzech terminach dnia 18. Marca, 15. Kwietnia i 20. Maja 1875. o godzinie 10. rano.

Akt opisanie i oszacowania jako też warunki licytacyjne wolno w t. s. registraturze przejrzeć.

Kraków dnia 15. Grudnia 1874.

(2281-3) Ogłoszenie licytacji.

L. 7966. C. k. Sąd powiatowy w Zaleszczykach niniejszem do wiadomości podaje, że na wezwanie c. k. Sądu obwodowego w Stanisławowie z dnia 18. Listopada 1874. l. 13.840 zarządza się w sprawie wekslowej Izraela Drattlera przeciw leżącej masie Borucha Sternschusa na zaspokojenie sumy wekslowej 39 zł. w. a. z odsetkami po 60/0 od dnia 24. Lutego 1871. bieżącymi kosztów sądowych 6 zł. 74 ct. i kosztów egzek. 4 zł. 74 ct., 2 zł. 64 ct., 2 zł. 34 ct., 3 zł. 12 ct., 12 zł. 13 ct. 3 zł. 66 ct. i 3 zł. 72 ct. przymusowa publiczna sprzedaż realności pod kons. Nr. 3 w Korolówce położonej, ciała tabularnego niestanowiącej, do masy Borucha Sternschusa należącej, a na 600 zł. oszacowanej na rzecz Izraela Drattlera w trzech terminach, t. j. 1. Lutego 1875. l. 1. Marca 1875. i 15. Marca 1875. każdą razą o godzinie 10. przed południem w tutejszym Sądzie pod następującymi warunkami:

- I. Cenę wywołania stanowi cena szacunkowa 600 zł. w. a.
- II. Każdy chęć kupienia mający obowiązany jest 100/0 wartości szacunkowej, jako wadyum do rąk komisji licytacyjnej w gotówce lub w publicznych papierach podług kursu giełdy Lwowskiej złożyć.
- III. Przy 1. i 2. terminie licytacyjnym realność tylko wyżej, lub za cenę szacunkową sprzedaną być może, przy trzecim zaś terminie niżej ceny szacunkowej najwięcej ofiarującemu sprzedaną będzie.

O tem uwiadamia się kupienia chęć mających, z tem dolożeniem, że protokół opisanie i oszacowania realności, jakoteż bliższe warunki w tutejszej registraturze przejrzeć mogą.

C. k. Sąd powiatowy.
Zaleszczyki dnia 26. Grudnia 1874.

(2071-3) Edykt.

L. 11.346. Z c. k. Sądu powiatowego w Brodach rozpisuje się w celu uzyskania ugodzonej sumy 200 zł. w. a. z 360/0 odsetkami od dnia 24. Czerwca 1873. do 24.

Października 1873. od tegoż dnia zaś aż do dnia rzeczywistej zapłaty z 150/0 odsetkami już przyznanych kosztów egzekucyjnych w kwocie 4 zł. 32 ct. a. w. jakoteż teraźniejszych kosztów egzekucyjnych w ilości 6 zł. 51 ct. a. w. na rzecz p. Adolfa Bikarta przymusowa publiczna sprzedaż należących Władysławowi Engelfeld kosztowności wedle protokołu grabieży na kwotę 155 zł. a. w. sądownie ocenionych z tem, iż ta publiczna sprzedaż w dwóch terminach a mianowicie w dniu 1. Lutego 1875 i w dniu 15. Lutego 1875. każdą razą o godzinie 10. rano w tutejszo-sądownie zabudowaniu się odbędzie, i że te kosztowności, które w pierwszym terminie nie nad wartością szacunkową lub za takową sprzedane nie zostaną, w drugim terminie i poniżej wartości szacunkowej sprzedane zostaną.

O czem się chęć kupienia mających a z miejsca życia i pobytu niewiadomego Władysława Engelfelda z tem zawiadamia, że do zastępcy tego osoby w tej sprawie egzekucyjnej uchwałę tutejszo-sądową z d. 30 Października 1874. l. 7092 p. adwokat Kukucz kuratorem ustanowionym został.

C. k. Sąd powiatowy
Brody 17. Grudnia 1874.

(1631-3) Obwieszczenie.

Nr. 6387. C. k. Sąd powiatowy w Krzeszowicach podaje do powszechnej wiadomości, iż celem uzyskania sumy 87 zł. 50 ct. w. a. odbędzie się w kancel. c. k. Sądu powiatowego w Krzeszowicach dnia 8. Lutego, 15. Marca i 12 Kwietnia 1875. zawsze o godzinie 10. rano publiczna przymusowa sprzedaż realności włościańskiej pod liczbą 7/r. p. 5 w Lgocie położonych, do Marcina i Katarzyny Ciupiołów należących a sądownie na 292 zł. oszacowanych.

Wadyum wynosi zł. 30 w. a.

Opis realności i warunki licytacyjne są w registraturze sądowej do przejrzania. O czem się chęć kupna mających z tem dolożeniem zawiadamia, że zajęta realność dopiero na trzecim terminie licytacyjnym i niżej ceny szacunkowej sprzedaną będzie.

C. k. Sąd powiatowy
Krzeszowice dnia 5. Grudnia 1874.

(931-3) Edykt.

L. 35.143. C. k. Sąd krajowy krakowski zawiadamia niniejszym edyktem pana Wojciecha Gancarczyka, że przeciw niemu i p. Maryi Gancarczykowej pan Franciszek Trzeciecki o zapłacone sumy wekslowej 500 zł. w. a. z pn. wniósł pozw, w skutek którego wydał w dniu 12. Stycznia 1874. do l. 571 nakaz zapłaty tejże sumy z pn.

Gdy miejsce pobytu pozwanego Wojciecha Gancarczyka nie jest wiadomem przeto c. k. Sąd w celu zastępowania go na koszt i niebezpieczeństwo jego tutejszego adw. Dr. Kaufmanna kuratorem nieobecnego ustanowił, z którym spór wytoczony według ustawy o postępowaniu w sprawach wekslowych przeprowadzonym będzie.

Zaleca się zatem niniejszym edyktem pozwanemu, aby potrzebne dokumenta ustanowionemu dla niego zastępcy udzielił lub innego obrońcę sobie wybrał i o tem c. k. Sądowi doniósł, w ogóle zaś aby swych środków do obrony użył, w razie bowiem przeciwnym wynikłe z zaniechania skutki sam sobie przypisać by musiał.

Kraków 11. Grudnia 1874.

(2081-3) Edykt.

L. 8674. C. k. Sąd powiatowy w Kętach podaje do powszechnej wiadomości, iż przedsięwzięcie sprzedaż przymusową przez publiczną licytację należącą do małżonków Jana i Anny Honiów połowy realności pod Nr. 282 w Kozach położonej w trzech terminach licytacyjnych dnia 8. Lutego 1875. dnia 22. Lutego 1875. i dnia 8. Marca 1875. zawsze o godzinie 10. rano, celem zaspokojenia należitości wekslowej w ilości 58 zł. 79 ct. w. a. z pn. Józefowi Bukowskiemu dłużnej.

Za cenę wywołania ustanowiono cenę szacunkową w ilości 180 w. a. i poniżej tej ceny szacunkowej rzeczona połowa realności pod Nr. kons. 282 w Kozach sprzedaną nie będzie, zaś na trzecim terminie sprzedaż odbędzie się za jakakolwiek cenę nawet poniżej ceny szacunkowej.

Chęć kupna mający mają przed rozpoczęciem licytacji złożyć do rąk komisji licytacyjnej wadyum w ilości zł. 18 wal. a. w gotówce.

Wadyum przez nabywcę złożone zostanie mu zatrzymane, zaś wadya innych licytantów będą im zaraz po licytacji zwrócone. Resztę warunków licytacyjnych jak również protokół zastawniczego opisanie i protokół oszacowania przejrzeć można w aktach sądowych.

Kęty dnia 20. Grudnia 1874.

(2181-3) Edykt.

L. 8773. Odnosnie do t. s. uchwały z dnia 13. Października 1873. do l. 6389 w sprawie egzekucyjnej gmin Krechow, Fujna, Brzyszcze, Manaster, Szabelnia i Prowała

pto. Dmytrowi Bielaniczy pto. 254 zł. 35 ct. z pn. rozpisuje się niniejszym na zaspokojenie dłużnej sumy 254 zł. 35 ct. i kosztów egzekucyjnych w kwotach 3 zł. 84 ct., 6 zł. 52 ct., 8 zł. 52 ct., 4 zł. 2 ct. i 7 zł. 96 ct. już dawniej, zaś w kwocie 4 zł. 57 ct. obecnie przyznanych ponowna publiczna sprzedaż należącego do leżącej masy dłużnika Dmytra Bielaniczy zastawnie opisanego i na 465 zł. oszacowanego gospodarstwa gruntowego w Krechowie pod Nr. 142 położonego, wyznaczając w tym celu w tut. Sądzie jeden termin na dzień 29. Stycznia 1875. na godzinie 10. przed południem z tem dolożeniem, iż rzeczona gospodarstwo najwięcej ofiarującemu, nawet niżej ceny szacunkowej sprzedane zostanie.

Protokół opisanie i oszacowania, jako też resztę warunków licytacyjnych można przejrzeć w t. s. registraturze.

C. k. Sąd powiatowy.
Żółkiew dnia 24. Listopada 1874.

(611-3) Edykt.

L. 14.737. Stanisławowski c. k. Sąd obwodowy jako wekslowy wzywa niniejszem dzierżyciela wekslu następującej treści: Stanisławów 4 Juli 1869. pt. 93 fl. 8. W. Am 4 August 1869. zahlen Sie gegen diesen Prima Wechsel an die Ordre meiner Eigenen die Summe von Gulden Neunzig drei öst. Währ. den Werth erhalten und stellen es auf Rechnung ohne Bericht, Frau Anna Michalewicz. Hersz Angermann m. p. angennommen Anna Michalewicz m. p. a. żeby takowy do dni 45. w tutejszym Sądzie przedłożył i prawa swe wykazał. inaczej bowiem weksel ten na ponowne żądanie Hersza Angermanna po upływie powyższego czasu jako amortyzowany uznany zostanie.

Z c. k. Sądu obwodowego.
Stanisławów, 9. Grudnia 1874.

(95) Obwieszczenie.

L. 23.346. C. k. Sąd obwodowy w Tarnowie jako Sąd handlowy zawiadamia, iż dnia dzisiejszego zostało do rejestru dla firm spółkowych wpisaniem, iż firma: „filia Tarnowska galicyjskiego zakładu kredytowego ziemskiego“ (Filiale der galizischen Boden Credit-Anstalt) zasadza się na statutach z dnia 11. Października 1874.

Z Rady c. k. Sądu obwodowego
Tarnów dnia 17. Grudnia 1874.

(1101-3) Edykt.

L. 8447. C. k. Sąd powiatowy miejsko-delegowany dla okolicy miasta Lwowa podaje niniejszem do publicznej wiadomości, iż w skutek prośby pana Edwarda Smolki p. adw. Dra. Józefa Smolke na zaspokojenie przeciw Józefowi Chodzickiemu wywalczonej sumy w kwocie 29 zł. 70 ct. w. a. z 60/0 procentami zwłoki od dnia 30. Listopada 1868. bieżącymi i przyznanych kosztów sądowych włącznej kwocie 18 zł. 36 1/2 ct. w. a. tudzież egzekucyjnych w kwocie 3 zł. 4 ct., 7 zł. 46 1/2 ct. i 4 zł. 22 ct. w. a. Sąd tutejszy przymusową sprzedaż połowy realności pod l. 159.91 w Zubrzy położonej dłużnika Józefa Chodzickiego własnej i ciała tabularnego nie stanowiącej przez publiczną licytację dozwala i w tym celu jeden termin ze skutkiem prawnym trzeciego terminu na dzień 18. Lutego 1875. o godzinie 10. przed południem ustanawia, na którym realność ta, pod warunkami które w registraturze tutejszego Sądu przegłdnąć można, nawet poniżej ceny szacunkowej sprzedaną zostanie.

Lwów, 26. Listopada 1874.

(1081-3) Edykt.

L. 6227. C. k. Sąd powiatowy w Kozowie uwiadamia p. Franciszka Gabrysego byłego poczmistrza w Horodyszczy z miejsca pobytu niewiadomego, że przeciwko niemu wydała c. k. Dyrekcja pocztowa we Lwowie pod dniem 9. Czerwca 1874. do l. 5005 orzeczenie z nakazem zapłażenia wykazanych remanentów eraryalnych w kwocie 1184 zł. 92 1/2 ct. w. a., które na wniesioną do c. k. Sądu powiatowego tutejszego prośbę c. k. Prokuratorzy skarbowej we Lwowie ustanowionemu dla nieobecnego kuratorowi p. adwokatowi Dr. Finkelsteinowi w Brzeżanach równocześnie doręcza się, a p. Franciszka Gabrysego w myśl §. 512 post. sąd. wzywa, ażeby potrzebne do swej obrony dowody temu kuratorowi udzielił.

C. k. Sąd powiatowy.
Kozowa dnia 10. Grudnia 1874.

(1151-3) Obwieszczenie.

L. 5942 C. k. Sąd powiatowy w Rawie zawiadamia, że celem ściągnięcia pretensyi zakładu kredytowego włościańskiego w kwocie 196 zł. sprzedaną zostanie realność włościańska w Huczy pod L. 141 położona, dłużnika Wasyla Fediuk własna w wartości 600 zł. na terminach dnia 15. Lutego, 15. Marca i 19. Kwietnia 1875 zawsze o god. 11. rano z tem, że na trzecim terminie realność ta i niżej tej ceny sprzedaną zostanie.

Warunki licytacyjne chęć kupienia mający, może przegłdnąć w sądzie tutejszym.
Z c. k. Sądu powiatowego.
Rawa dnia 30. Października 1874.

(116 1—3) Obwieszczenie.

L. 5943 C. k. Sąd powiatowy ogłasza, że celem ściągnięcia należności zakładu kredytowego włość we Lwowie w kwocie 392 zł. z pn. sprzedaną zostanie w drodze publicznej licytacji realność włościńska w Ryczkach pod L. 69/11 położona Hrynia Biłana własna. na 600 zł. oceniona w trzech terminach, a to na dniu 15. Lutego, 15. Marca i 19. Kwietnia 1875 zawsze o godz. 11. rano z tem, że na trzecim terminie realność ta i niżej ceny szacunkowej sprzedaną zostanie.

Z c. k. Sądu powiatowego
Rawa, dnia 30. Października 1874.

(120 1—3) E d y k t.

L. 71939 C. k. Sąd krajowy we Lwowie wzywa posiadacza wedle podania zgłoszonej księżeczki galic. kasy oszczędności we Lwowie dnia 18. Lipca 1873 Nr. 28586 na imię Michalina Hiltenbrand i okaziciela z wkładką 100 zł. w. a. wystawionej, aby takową w przeciągu sześciu miesięcy tem pewniej c. k. Sądowi k. ajowemu okazał, ile że takowa po bezskutecznym upływie tego terminu za nieważną uznana zostanie.

Z c. k. Sądu krajowego
Lwów d. 19. Grudnia 1874.

(121 1—3) E d y k t.

L. 667 C. k. sąd krajowy jako handlowy we Lwowie zawiadamia p. Michała Bunikiewicza, że w skutek prośby Samuela Fiskiera uchwałą z 8. stycznia 1875 l. 667 nakaz płatniczy sumy wekslowej 60 zł. w. a. z p. n. przeciw niemu wydany został.

Gdy miejsce pobytu p. Michała Bunikiewicza znane nie jest, ustanowiono mu kuratora w osobie p. adwokata Dr. Kuczkiewicza, z zastępstwem p. adwokata Dr. Sokala, i kuratorowi ustanowionemu doręczono nakaz płatniczy.

Lwów, dnia 8. Stycznia 1875.

(127 1—3) E d y k t.

L. 22330 Samborski c. k. Sąd obwodowy zawiadamia Stanisława Wojakowskiego z życia i miejsca pobytu niewiadomego, że przeciw niemu wniósł Filip Lang na dniu 1. Grudnia 1874 do L. 22330 skargę o wykreślenie kaucyi 387 zł. 30 ct. ze stanu biernego realności Nr. 52. sta. 46. nowa w Samborze w Rynku położonej i że skargę tę doręczył, ustanowionemu dlań kuratorowi adw. Dr. Kohnowi, którego zastępcą adw. Ehrlich, do wniesienia obrony w 90. dniach.

Sambor dnia 9. Grudnia 1874.

(134 1—3) E d y k t.

L. 8235 C. k. Sąd powiatowy w Nowym targu ogłasza iż celem zniesienia wspólnej własności placu pod N. 541 w Nowym targu pod budynkiem mieszkalnym i budynkami gospodarczymi Jana Starczowskiego położonego wedle księgi ingrossacyjnej miasta Nowego targu tom VI. str. 361 poz 367⁶ wspólną własność tabularną spadkobierców Barbary Starczowskiej t. j. Jana Stanisława, Michała i Mikołaja Starczowskich stanowiącego odbędzie się publiczna sprzedaż powyższego placu w trzech terminach a to w dniu 22. Lutego 1875 w dniu 19. Marca 1874 i w dniu 21. Kwietnia 1875. każdą razą o godzinie 9 rano w c. k. Sądzie powiatowym w Nowym targu.

Plac ten zostanie na pierwszych dwóch terminach tylko w cenie szacunkowej 120 zł. w. a. lub wyżej takowej na trzecim zaś terminie także poniżej tej ceny sprzedanym.

Wadyum wynosi 30 zł. w. a. w gotówce złożony należy. Resztę warunków licytacji akt oszacowania i ekstrakt tabularny można przejrzeć lub odpisać w tutejszym sądownej registraturze.

Nowy targ dnia 30. Grudnia 1874.

(231 1—3) E d y k t.

L. 71566 C. k. Sąd krajowy we Lwowie oznajmia niniejszym edyktem, że gdy dozwolona uchwałą z dnia 31. Lipca 1874 do l. 38584 na zaspokojenie sum 750 zł. 750 zł. i 19895 zł. 50 ct. w. a. z pn. przez c. k. uprzyw. galic. Bank hipoteczny we Lwowie przeciw masie nieobjętej po Józefie Granowskim prawomocnym nakazem zapłaty z dnia 17. Kwietnia 1874 do l. 19817 wywalczonych egzekucyjna publiczna sprzedaż dóbr Mosty małe miasteczko i wieś do mas nieobjętej po Józefie Granowskim należących, na terminach powyższą uchwałą do sprzedaży tychże dóbr wyznaczonych za cenę szacunkową sprzedane być nie mogły, po przesłuchaniu wierzycieli w celu ułożenia ułatwiających warunków wezwanych, do sprzedaży takowych jeden termin na dzień 23. lutego 1875 godz. 10. przed południem został wyznaczonym, na którym dobra te także poniżej ceny szacunkowej w sądzie tutejszym będą sprzedane.

Cena wywołania wynosi 65110 złr. w. a. wadyum zaś 6511 zł. w. a. Dalsze warunki licytacji mogą być w registraturze sądowej przejrane.

Z c. k. Sądu krajowego

Lwów dnia 31. Grudnia 1874.

(204 1—3) Ogłoszenie konkursu.

L. 44. Wskutek rozporządzenia Wysockiego Wydziału krajowego z dnia 12. Stycznia 1875. do l. 452 Dyrekcja szpitali, ogłasza konkurs na posadę prymariusza cho-

rób wewnętrznych w szpitalu św. Łazarza w Krakowie z placą roczną 1200 zł. w. a.

Posada powyższa udzieloną zostanie stale dopiero po roku prowizorycznej zadawalniającej służby.

Podania ostępowane należy wnieść do Dyrekcji szpitali najdalej do 20. Lutego b. r. albo wprost, lub przez swoją władzę przełożoną, i w nich wykazać: wiek, stan, miejsce urodzenia, i stopień doktora medycyny otrzymany na jednym z uniwersytetów Monarchii Austriacko-Węgierskiej; wreszcie służbę lekarską szpitalną a mianowicie: w jednym ze szpitali powszechnych krajowych, i stopień pokrewieństwa z urzędnikami krajowymi lub szpitalnymi.

Z Dyrekcji szpitali powszechnych.

Kraków, 16. Stycznia 1875.

(210 1—3) Ogłoszenie konkursu.

L. 56392. Celem obsadzenia posady stróża w kolegium prawniczym c. k. Uniwersytetu krakowskiego rozpisuje się niniejszym konkurs do końca Lutego 1875 roku.

Ubiegający się o tę posadę, do której przywiązana jest stała placą w rocznej kwocie 126 zł., pomieszkanię tudzież dodatek do placu w rocznej kwocie 31 zł. 50 ct. w. a. i dodatek czynnej służby w wysokości 250/0 od stałej placu. winni wnieść podania swoje, zaopatrzone odpowiednimi dokumentami przed upływem terminu konkursowego do c. k. Namiestnictwa za pośrednictwem Senatu akademickiego c. k. Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

W myśl ustawy z dnia 19. Kwietnia 1872. Nr. 60 D. u. p. mają służyć podoficerowi, ubiegający się o tę posadę pierwszeństwo przed innymi kompetentami.

Ubiegający się winni wykazać w podaniach swoich wiek, dotychczasowe zatrudnienie, uzdolnienie fizyczne do pełnienia służby, znajomość języków krajowych, mianowicie zaś, że umieją mówić i pisać po polsku, nakoniec jeżeli służyli w c. k. armii, że posiadają kwalifikację do uzyskania posady w służbie cywilnej, przyznanej im ze strony władz wojskowych.

Ubiegający się winni też przedłożyć od władzy miejscowej lub też przełożonych swoich świadectwo nienagannego dotychczasowego zachowania się

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 7. Stycznia 1875.

(230 1—3) Ogłoszenie konkursu.

L. 56871. W celu uzyskania fachowej siły naukowej dla katedry weterynaryi w uniwersytecie Krakowskim postanowiło Wysockie c. k. Ministerstwo wyznań i oświecenia wysłać do Wiednia kosztowny fundusz naukowy jednego kandydata, dyplomowanego medyka w celu odbycia kursu nauk w c. k. wiedeńskim wojskowym Zakładzie weterynaryi.

Na pokrycie kosztów pobytu i utrzymania w Wiedniu w czasie trzyletniego kursu nauk, otrzyma kandydat stypendium w rocznej kwocie Dziewięćset (900) zł. w. a. począwszy od roku szkolnego 1875/6.

Stypendium to ograniczone na przeciąg lat trzech, może być udzielone tylko takiemu kandydatowi, który władza dobrze językiem polskim, uzyskał stopień i dyplom doktora medycyny na jednym z uniwersytetów monarchii austriackiej, i zobowiąże się formalnym rewersem, iż po ukończeniu nauk weterynaryi i uzyskaniu świadectwa uzdolnienia, będzie poświęcał się przynajmniej przez lat dziesięć wykładom nauki weterynaryi w Uniwersytecie Krakowskim.

Pierwszeństwo mają ci kandydaci, którzy się wykazali, że byli asystentami, lub pełnili służbę w szpitalach, tudzież, że oddawali się zawsze patologii i histologii.

W celu nadania rzeczonoż stypendium rozpisuje się niniejszym konkurs z terminem do końca Kwietnia 1875.

Ubiegający się o to stypendium winni wnieść podania, zaopatrzone odpowiednimi dokumentami i rewersem powyżej wskazanym do Wysockiego c. k. Ministerstwa wyznań i oświecenia za pośrednictwem Wydziału lekarskiego, uniwersytetu Krakowskiego.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 12. Stycznia 1875.

(185 1—3) E d y k t.

L. 15541. Bom f. f. Stanislawer Kreis als Handelsgericht wird hiemit der Inhaber des Wechsels nachstehenden Inhaltes:

„Stanislaw 19. August 1874 pr. 2000 fl. öst. B. Ein Monat à Dato zahlen Sie „gegen diesen Prima Wechsel an die Öbre „meiner Eigenen die Summe von Zweitaufend „Gulden öst. B. den Werth erhalten und stel- „len Sie ihn auf Rechnung ohne Bericht Örn. „Frank Trybulec und Sebastian Trybulec „in Radomyśl jährlar in Stanislaw Moses „Leib Friedman m. p. angenommen Frank „Trybulec m. p.“ auf der Rückseite: „zapła- „ciliśmy 23/11 1874. 500 zł. Frank Trybu- „lec m. p. Sebastian Trybulec m. p.“ aufge- „fordert, diesen Wechsel binnen 45 Tagen von der Rundmachung dieses Ediktes gerechnet, hiergerichts vorzulegen, widrigenfalls dieser Wechsel über abermaliges Einschreiten des Moses Leib Friedman, als amtiert würde erklärt werden. Stanislaw, am 23. December 1874.

(211 1—3)**Staats-Stipendien****für den Bräuerkurs**

an der höheren landwirthschaftlichen Lehranstalt

„Francisco-Josephinum“ in Mödling.

Das k. k. Ackerbau-Ministerium hat für der Bräuerkurs, welcher am „Francisco Josephinum“ in Mödling am 1. April 1875 eröffnet und am 26. Juli 1875 geschlossen wird, drei Stipendien von je Einhundert und Fünfzig Gulden bewilligt.

Zur Aufnahme in den Bräuerkurs, dessen Programm bei der Direction des „Francisco-Josephinum“ in Mödling behoben werden kann, wird erfordert:

1. Der Nachweis einer guten Volksschulbildung.
2. Der Nachweis einer entsprechenden Vermögen in einer Bräuerei durch mindestens sechs Monate.

Stipendisten sind von der Entrichtung des Lehronorars nicht befreit.

Die mit den angeführten Nachweisen versehenen Gesuche sind bis 10. März 1875 an die Direction des „Francisco-Josephinum“ in Mödling zu überreichen.

Vom k. k. Ackerbau-Ministerium

Wien, am 8. Jänner 1875.

(98 1—3) E d y k t.

Nr. 68.768. C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza, że celem ściągnięcia sumy 330 zł. m. k. z 60/0 odsetkami od 2. Kwietnia 1875. liczyć się mającymi i kosztami 4 zł. 20 kr. m. k., 3 zł. 35 ct. w. a., 14 zł. 8 ct. w. a., 23 zł. 97 ct. a. w. po potrąceniu wypłaconej kwoty 100 zł. m. k. na rzecz p. Dr. Juliana Czerkowskiego jako prawonabywcy p. Alberta Mendelsburga, dozwala przymusową licytację połowy do dłużnika p. Rudolfa Fabrego jak dom. 85 pag 223 n. 15 haer. należące 1/6 części a zatem 1/12 części całej realności we Lwowie pod l. 834/4 położonej pod następującymi warunkami:

1. Za cenę wywołania służyć bę zie wartość szacunkowa 725 zł. a. w. i każdy chęć kupienia mający obowiązany będzie 100/0 w kwocie 75 zł. a. w. w gotówce lub w książeczce galicyjskiej kasy oszczędności złożyć jako wadyum do rąk komisji licytacyjnej.
2. Licytacja odbędzie się w c. k. Sądzie krajowym w jednym terminie dnia 18. Lutego 1875 o godzinie 10. zrana, na którym wyznaczona 1/12 część realności l. 834/4 we Lwowie także i niżej ceny szacunkowej sprzedaną będzie.
3. Najwięcej ofiarujący obowiązany będzie w czasie 30 dni, licząc od dnia w którym uchwała sądowa akt licytacji zatwierdzająca w moc prawa urosnie, pierwszą trzecią część ofiarowanej ceny kupna w gotówce lub w książeczce kasy oszczędności galicyjskiej z dorachowaniem złożonego wadyum do depozytu sądowego złożyć, a resztę dwie trzecie części z obowiązkami placenia od dnia odebrania fizycznego posiadania kupionej części tej realności po 60/0 półrocznie z dołu w stanie biernym nabytej części realności swoim kosztem zaintabulować.

Resztę warunków mogą chęć kupienia mający w tutejszej registraturze lub w dniu licytacji przy komisji licytacyjnej odczytać

Z c. k. Sądu krajowego

Lwów dnia 11. Grudnia 1874.

(111 1—3) Obwieszczenie

L. 10160. C. k. Sąd powiatowy w Białej ogłasza niniejszym, iż celem zaspokojenia wierzytelności Bernharda Friednera w ilości 500 zł. w. a. z pn. przedsięwzięcie przymusową sprzedaż realności pod l. 260 st 90 now. w Lipniku położonej do Jana Piescha należącej w dniu 9. Marca 1875 i w dniu 9. Kwietnia 1875. zawsze o godzinie 10 przed południem w biurze II.

Wartość szacunkowa tej realności wynosi 487 zł. 50 ct. w. a. poniżej której takowa na powyższych terminach sprzedana nie będzie.

Chęć kupna mający obowiązany jest złożyć przed rozpoczęciem licytacji wadyum w kwocie 49 zł. w. a.

Resztę warunków licytacji i wyciąg hipoteczny przejrzeć można w registraturze sądowej.

Z c. k. Sądu powiatowego.

Biała dnia 23. Grudnia 1874.

(112 1—3) E d y k t.

L. 9062. C. k. Sąd powiatowy w Żółkwi do powszechnej podaje wiadomość, iż w skutek prośby Rezi Barbag i Stanisława Cukra właścicieli 138/144 części realności pod Nr. 51¹/₂ w Żółkwi położonej, a amortyzację niektórych starych na tej realności ciężących wierzytelności, postępowanie amortyzacyjne wprowadzonym zostało.

Wierzytelności te są następujące:

1. W rubryce 4 onerum w księdze Dom. 1 pag. 220 jest z rezolucyj ddo. 23. Lutego 1799. Nr. 108 prawo zastawu dla sumy pożyczkowej 200 złp. na rzecz niejakiego Rodu Sklepkiwicz zaprenotowane.
2. W tej samej księdze na tej samej stronie w następującej rubryce 5 ciężarów jest z uchwały magistratu z dnia 9. Marca 1799. do l. 143 wedle wyroku żółkiewskiego magistratu prawo zastawu dla sumy 500 złp. na rzecz niejakiego Jana Gnidz zaprenotowane.
3. W tej samej księdze 1 pag. 221 w rubryce 8 ciężarów zaprenotowaną jest w skutek podania de praes. 17. Czerwca 1799. l. 62 suma 2000 złp. na rzecz Pawła Lińskiego z mocy pisma w księdze oblig. 1 pag. 56 Nr. 62 zaingrosowanego.
4. Taksamo jest w rubryce 9 on. w skutek rezolucyj magistratu z dnia 15. Lutego 1800. z mocy pisma w księdze oblig. 1 pag. 69 Nr. 75 zaingrosowanego suma 500 złp. na rzecz Lewińskiego zaprenotowana.
5. Następnie jest w rubryce 16 on. ut Dom. 1 pag. 221 suma 110 złp. na rzecz Teodora Rudnika zaprenotowana.
6. Rubryka 12 on. ut Dom. 2 pag. 217 ad Nr. r. s. 19/806 zawiera adnotację długu w kwocie 500 złp. na rzecz D. Nesterowicza, a to z mocy skryptu w księdze oblig. 2 pag 15 Nr. 19 zaingrosowanego, n. reszcie
7. Libr. Dom. 4 pag. 139 rubr. 19 on. jest w skutek podania de praes. 15. Sierpnia 1822. l. 660 na mocy kontraktu z dnia 27. Listopada 1821. Libr. oblig. 3 pag. 118 n. 123 zaingrosowanego w stanie biernym części tejże realności wówczas Saula Frenkla własnej zanotowane na rzecz Oziassa Scheinerta i Mortka Lugera prawo żądania 1/4 części zysku lub straty ze wspólnej w roku 1822. dzierżawy dochodów ze swierckowego w Żółkwi.

Wzywa się zatem niniejszym tych wszystkich, którzy dopiero z wymienionych wierzytelności hipotecznych roszczą sobie jakie prawa, aby takowe do dnia 20. Grudnia 1875. w tutejszym Sądzie zgłosili, gdyż inaczej po bezskutecznym upływie tego terminu edyktałnego na ponowne żądanie proszących amortyzacja wszystkich od 1—7 wymienionych pozycji i wykreślenie tychże z odpowiedniego stanu realności pod Nr. 51¹/₂ w Żółkwi położonej dozwolone zostanie.

C. k. Sąd powiatowy.

Żółkiew, 30. Listopada 1874.

(238 1—3) E d y k t.

L. 13391. W dniu 4. Lutego 1875., w dniu 4. Marca 1875 i w dniu 8. Kwietnia 1875. o godzinie 9. rano odbędzie się w tutejszym Sądzie przymusowa publiczna sprzedaż realności pod l. kons. 68 w Koble starem Iwana i Pazi Bodnarów własnej.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 220 zł. wadyum wynosi 22 zł. w. a.

Resztę warunków wolno w tutejszym Sądzie przejrzeć.

C. k. Sąd powiatowy m. del.

Sambor 11. Grudnia 1874.

(239 1—3) K o n k u r s.

L. 102/pr. Przy Sądzie obwodowym w Tarnowie opróżniona została posada dozorczy więzień z roczną placą 300 zł. dodatku aktywalnego 250/0 i umundurowaniem.

Ubiegający się o tę posadę mają swe podania w myśl rozporządzenia Wysockiego Ministerstwa dla obrony krajowej z dnia 12. Lipca 1872. l. 98 dz. p. p. należycie ułożone w przeciągu czterech tygodni od dnia 25. Stycznia 1875. do Prezydium Sądu obwodowego w Tarnowie wnieść.

Kraków, 14. Stycznia 1875.

(241 1—3) E d y k t.

L. 72823. C. k. Sąd krajowy we Lwowie uwiadamia niniejszym z życia i miejsca pobytu nieznanymi Romualda i Józefa Przygodzkiego jako spadkobierców s. p. Julii Chrzanowskiej, że Władysław Osmólski wniósł do l. 72823 prośbę o wykreślenie z dóbr Góra prenotacji sumy 500 zł. m. kon. uchwałą do l. 6893/1849 na rzecz Julii Chrzanowskiej dozwolonej, a jak Dom. 237 pag. 324 n 31 on. uskutecznionej i że dla nich z tego powodu adwokata Dr. Bobownika z zastępstwem adwokata Dr. Kuczkiewicza kuratorem ustanowiono wyznaczając równocześnie termin do rozprawy na dzień 16. Lutego 1875. o godzinie 10. rano.

Wzywa się ich zatem, ażeby na tym terminie, bądź to osobiście, bądź to przez pełnomocnika stangli i wykazali, że względem powyższej prenotacji pozew usprawiedliwiający takową wniesiony, lub też, że do wniesienia takowego termin zastrzeżonym został, gdyż w razie przeciwnym wykreślenie tej prenotacji dozwolone zostanie.

Z c. k. Sądu krajowego.

Lwów, 9. Stycznia 1875.

(57 2-3) **E d y k t.**

L. 69.843. C. k. Sąd krajowy Lwowski na prośbę pp. Aleksandry Mirowicz i Katarzyny Kowalskiej imieniem nieletnich swych dzieci Euzebiusza i Eugentia wprowadza postępowanie sądowe w celu amortyzacji w stanie biernym 17/20 części z 3/4 części dóbr Obelniczy, proszących własnych, sum i praw mianowicie:

I. Sumy 24 000 fp. z 50/0 od 26. Sierpnia 1786 i kosztami 39 fp. 21 gr., 17 fp. 18 gr. i 25 fp. 25 1/2 gr. Dom. 22 p. 144 n. 7 on. na rzecz Maryanny Hochfeld w roku 1787 prenotowanej (z której jednak kwota częściowa 12.000 fp. wykstadulowana została jak pact. nov. 4 p. 223 n. 1 ext.) z następującymi pożyczkami odnośnemi:

1. Adnotacją D. 90 p. 221 n. 11 on w r. 1788. uskuteczniłą, że suma ta 24.000 fp. z przyznane. poprzedniczo pact. nov. 4 p. 223 n. 2 on. zaprenotowaną została.
2. Cesją sumy tej 24.000 fp. z przyzn. na rzecz Marjanny z Mrozowickich Swirskiej Dom. 90 p. 222 n. 14 on. w r. 1788 zahipotekowaną.
3. Wyrokami likwidacyjnymi przez Trybunał apelacyjny 31. Sierpnia 1799. wydanymi i przez Najwyższy Trybunał 27. Marca 1790 potwierdzonymi pact. nov. 4 p. 231 n. 20 on. w r. 1800 intabulowanymi;

II. Summ 4033 fp. 5000 fp. 15.000 fp. i 50 000 fp. Dom. 97 p. 125 n. 10 on. na rzecz Maryanny Swirskiej w roku 1788 prenotowanych, z następującymi pożyczkami odnośnemi:

1. Wyrokiem byłego Sądu szlacheckiego lwowskiego Dom. 90 p. 296 n. 33 on. w r. 1795 intabulowanym, mocą którego Iwo Swirski do zapłaty sum powyższych 15.000 fp., 4033 fp. 24 gr. 50.000 fp. i 5000 fp. z 50/0 prowizją od 3. Kwietnia 1788 zasądzonym został,
2. rezolucją tegoż Sądu z 14. Marca 1795. Dom. 90 pag. 303 n. 34 on. widoczną, i nadciężarami:
  - a) pozwem o ekstadulację tych wszystkich sum przez masę krydałą Teresy hr. Sierakowskiej wytoczonym obl. antq. 13 pag. 175 n. 1 on. w r. 1791 zanotowanym,
  - b) manifestacją Teresy Sierakowskiej obl. antq. 13 p. 176 n. 2 on. oblig. n. 25 p. 183 n. 1 on. w r. 1798 intabulowaną

III. Prawa trzyletniej dzierżawy dóbr Obelnicza D. 97 p. 373 n. 34 on. w r. 1805 na rzecz Jakuba Żurakowskiego intabulowanego.

IV. Sumy 6400 fp. D. 135 p. 139 n. 74 on. w r. 1821 dla tegoż samego Jakuba Żurakowskiego intabulowanego.

Wzywając w myśl §. 119 ustawy hipotecz. wszystkich, którzyby do sum i praw powyższych jakiejkolwiek pretensje rościć sobie chcieli, w szczególności zaś Maryannę Hochfeld, Maryannę Swirską, Teresę Sierakowską i Jakuba Żurakowskiego lub w razie śmierci ich spadkobierców, ażeby pretensje te w przeciągu jednego roku do 15. Stycznia 1876. zgłosili, gdyż inaczej sumy powyższe 24.000 fp., 4033 fp., 5000 fp., 15.000 fp., 50.000 fp. i 6000 fp. tudzież prawa dzierżawy (n. 34 on.) z wszystkimi onych przynależnościami pożyczkami odnośnemi i nadciężarami będą amortyzowane i ze stanu biernego 17/20 z 3/4 części Obelniczy wykreślone.

Z c. k. Sądu krajowego.

Lwów, 19. Grudnia 1874.

(240 2-3) **Obwieszczenie.**

L. 749. Dr Edward Hofman wykreślonym został z listy adwokatów na mocy wyroku Rady dyscyplinarnej z 28. Listopada 1874. do l. 35.

Z Wydziału Izby Adwokatów.

Lwów dnia 2. Stycznia 1875.

(146 3 3) **Obwieszczenie.**

L. 4147. C. k. Sąd powiatowy w Dąbrowie podaje do publicznej wiadomości, iż w sprawie egzekucyjnej Dyrekcyi c. k. uprz. zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie przeciw Ewie i Janowi Królom właścicielom gospodarstwa pod l. 38/33 w Łuszowicach na zasadzie prawomocnego nakazu płatniczego z dnia 15. Września 1873. L. 4596 na mocy art. 99 lit. c. Statut. dyrekcyi c. k. uprz. Zakładu kredytowego włościańskiego i na mocy art. IV. l. c. ministr. rozp. z dnia 28. Października 1865. l. 110 D. p. p. celem zaspokojenia sumy 150 zł. wraz z procentem po 120/0 od 2. Lutego 1871. aż do rzeczywistej zapłaty bieżącym, tudzież dalszemi 30/0 procentami zwłoki i już przyznanymi kosztami 10 zł. 48 ct. oraz obecnie przyznającymi się dalszemi kosztami w kwocie 4 zł. 97 ct. w. a. odbędzie się w tutejszym Sądzie powiatowym egzekucyjna publiczna sprzedaż realności pod l. 38/33 w Łuszowicach położonej Ewy i Jana Królów własnej, ze wszystkimi do tej realności należącymi w protokole z dnia 27. Października 1869. opisanymi gruntami i innemi przynależnościami w trzech terminach t. j. w dniu 20. Stycznia, 18. Lutego i 18. Marca 1875. każdą razą o godzinie 9. rano na pierwszych dwóch terminach realność ta tylko za cenę wywołania lub wyżej takowej na trzecim zaś terminie także i niżej ceny wywołania sprzedaną zostanie.

Warunki licytacji tej są następujące:

1. Za cenę wywołania stanowi się suma tysięcy zł. (1000 zł.) jako wartość szacunkowa powyższej realności.
2. Każdy chęć kupienia mający złoży przed licytacją do rąk komisji licytacyjnej jako zakład 100/0 sumy wywołania t. j. kwotę 100 zł. w. a. w gotówce, w obligacjach państwa, w listach zastawnych towarzystwa kredytowego, albo też w listach zastawnych c. k. uprz. zakładu kredyt. włościańskiego z kuponami nie zapadłymi a to według kursu w ostatniej Gazecie Lwowskiej ogłoszonego, prowadzący egzekucję zakład kredytowy włościański uwolniony jest jako licytant od składania wadium.
3. Nabywca obowiązany będzie połowę ceny kupna wliczając w nią zakład 100 zł. w. a. złożyć natychmiast po ukończonej licytacji do rąk komisji licytacyjnej, drugą zaś połowę po prawomocności aktu licytacyjnego poczem mu dekret własności wydanym, ciężary hipoteczne na cenę kupna przeniesione i nabywca za zgłoszeniem się w fizyczne posiadanie tej realności wprowadzonym zostanie.

Gdyby prowadzący egzekucję zakład kredytowy włościański realność tę za niższą cenę nabył, aniżeli jego przyznana pretensja wynosi, natenczas uwolniony jest od składania ceny kupna i po należytem zlikwidowaniu dekretu własności otrzyma.

4. Od dnia objęcia fizycznego posiadania obowiązany jest nabywca ponosić wszystkie podatki i inne ciężary publiczne również ma nabywca należytość przenosną z własnych funduszów uiścić.
5. O przestrzeni gruntów i o stanie zabudowań wolno chęć kupienia mającym przekonać się na gruncie, gdyż realność ta sprzedaną zostanie ryczałtowo, tak jak ją dłużnik posiada i posiadać ma prawo.
6. Gdyby nabywca któremukolwiek z powyższych warunków zadość nie uczynił, w takim razie rozpisana zostanie na jego koszt i niebezpieczeństwo nowa licytacja z jednym terminem na którym realność ta za jakąkolwiek cenę sprzedaną zostanie.

Akta licytacji tej dotyczące wolno chęć kupna mającym w tutejszym Sądzie przejrzeć lub w odpisie powziąć.

Z c. k. Sądu powiatowego.

Dąbrowa, 24. Października 1874.

(243 1-3) **Konkurs.**

L. 40. Z dniem 1. Kwietnia 1875 r. opróżnioną zostanie przy Wydziale Rady powiatowej Tarnobrzskiej posada sekretarza z roczną pensją 1000 zł.

Ubiegający się o tę posadę mają wnieść swe podania najpóźniej do końca lutego b. r. do wydziału Rady powiatowej w Tarnobrzegu i wykazać dokładną znajomość ustaw administracyjnych równie jak dotychczasowe zatrudnienie.

Kandydaci, którzy się wykażą, że ukończyli studia prawne będą mieli pierwszeństwo.

Uchwalono w Wydziale Rady powiatowej.

Tarnobrzeg dnia 17. Stycznia 1875.

Kantor pożyczek, zaliczek i zleceń w Mielcu. (236 2-3)

Ogłoszenie.

Notaryalnie upoważniony za wiadomiami wszelkie interesowane strony, że p. **Ludwik Kessler** dotychczasowy Dyrektor kantoru pożyczek, zaliczek i zleceń w Mielcu, z dniem 13. Stycznia 1875. roku **funkcjonować przestał.**

Od dnia pomienionego wszelkie sprawy kantoru **załatwiać będzie p. Władysław Zawadzki**, a tem samem, wpłaty na ręce innych osób złożone lub umowy z innemi osobami zawarte, za nieważne i nie były uważane zostaną.

Mielec, dnia 16. Stycznia 1875.

L. 45.

W skarbie Weldzisz

powiat Dolina — jest od 1. Marca r. b.

posada Doktora

do obsadzenia. — Pensya roczna 300 złr., dodatek osobisty na pierwsze dwa lata 200 złr., pomieszkowanie i opał, oraz konie do wyjazdu w obrębie Państwa.

Warunki wymagane są: Dyplom doktora medycyny, utrzymanie apteki podręcznej, znajomość języka polskiego i niemieckiego. — Podanie opatrzone potrzebnymi dokumentami, wnieść należy do Dyrekcyi Państwa Weldzisz najdalej do 15. Lutego 1875.

Weldzisz, dnia 15. Stycznia 1875. r. (222 3-3)

SKARB WATAŻKI

Powieść z końca XVIII wieku

przez

WŁADYSŁAWA ŁOZIŃSKIEGO.

Warszawa — Nakładem Gebethnera i Wolffa — Stron 326, 80

opuściła właśnie prasę i jest do nabycia
w księgarni
Gubrynowicza i Schmidta
przy placu św. Ducha.

Stanisławowski Bank zaliczkowy.

OGŁOSZENIE.

Rada zawiadowcza Stanisławowskiego Banku zaliczkowego, Stowarzyszenia zarejestrowanego z nieograniczoną poręką, zwołuje zwyczajne Zgromadzenie ogólne Członków na dzień **31. Stycznia 1875.**

(w Niedzielę) do sali ratuszowej na godzinę 4. z południa

Porządek obrad:

1. Sprawozdanie Dyrekcyi z czynności w roku 1874.
2. Przyjęcie rachunków za rok 1874. i wydanie Dyrekcyi absolutoryum.
3. Podział czystego zysku; (Rada zawiadowcza proponuje po wydzieleniu kwoty 216 złr. 43 cnt. jako 10 procent na fundusz rezerwowy z czystego zysku wynoszącego 2,164 złr. 29 cnt. przeznaczyć 1,868 złr. 96 cnt. na 16 prot. dywidendy od udziałów wpłaconych do końca Grudnia 1873 r. i pozostałą resztę 78 złr. 90 cnt. przełać także do funduszu rezerwowego).
4. Ustąpienie dwóch członków z Rady zawiadowczej i nowy wybór w ich miejsce, stosownie do §. 21. statutu.
5. Zatwierdzenie przystąpienia Stowarzyszenia Banku zaliczkowego do Związku Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych (§. 43, Statutu)
6. Upoważnienie Rady zawiadowczej do założenia oddziału zastawniczego na fanty.

Uwaga. Zamknięcie rachunków Banku Zaliczkowego złożone jest w kasie do przejrzania.

Na podstawie § 37. Statutu, wnioski członków wtedy tylko mogą przyjąć pod obrady, jeżeli są podpisane przez 20 Członków.

Stanisławów, dnia 13. Stycznia 1875. Od Rady zawiadowczej.

Doniesienia prywatne.

Privilegirte österreichische Nationalbank.

Die für das zweite Semester 1874 auf jede Actie der priv. österr. Nationalbank entfallende Dividende von

Ein und dreissig Gulden 50 kr. österr. Währ.

kann von heute an, bei der Nationalbank in Wien, so wie bei sämtlichen Escompte-Filialen derselben behoben werden.

Wien, am 19. Jänner 1875.

Von der Direction.